

SANVAITINIS LAIKRASZTIS.

Nr. 27

BROOKLYN, N. Y., 3 d. Liepos (July) 1902 M.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 1901.

Metas II

Kiek musu „apszviestunai“ laikosi teisybes.

„Lietuvoj“ ir „Vienybėj“ patilpo padėkavonė nuo Vinco Jankausko už prisistatus lietuviams užlaikytiem Castle Garden'e laikraszczius ir knygas.

Radęs daugelį vardų ir „didžiausią padėkavonę“ „Lietuvai“ ir „Vienybei“, bet nematydamas „Žvaigždės“ vardo, supykau ant szios pastarosios ir jau norėjau parasyti tokią korespondenciją, kad „Žvaigždės“ Izleistojuui netgi būtų pipirų davus, bet susilaikiau. Mislinu sau, netoli czionai gyvenu, tad nueisiu tiesiog pas Izleistoją ir jau kad duosiu jam peklos, tai net cziaudės. Teip ir padariau — nueinu pas „Žvaigždės“ Izleistoją ir klausiu:

— Kodėl Tamista nesianti savo laikraszcziu lietuviams, užlaikytiems ant Ellis Island? Ar Tamista bijaisi subankrutyti? Tai sze Tau du dolieriai, siųsk du egzemplioriu per pusę meto. Kad daugiau užsidirbsiu, užmokėsiu už kitą meto pusę.

Izleistojas iszvertė akis ir žiuri į manę. Ant pabaigos prabilo:

— Ko Tu žmogau nuo manęs nori? Ar kartais Tamistai ne skauda galvą? Asz reguliariszcai ant Ellis Island siun. cziu „Žvaigždės“ 5 egzempliorius ant Vinco Jankausko vardo, suvis uždyką. Nesiunciu daugiau už tai, kad tokį skaitlių laikau už užtenkantį, kadangi tenai lietuvių szimtais neskaito.

Izsgirdęs tokį argumentą, perprasziau „Žvaigždės“ Izleistoją ir skubi-

nau per duris, kad pats pipirų ne gaudziau.

Parėjęs namon pradėjau mąstyti, ką tasiskas galėtų reikšti. Mano draugas, matydamas manę užsimislyjusį, paklausė manę kas man yra, o viską gąžinojęs, teip man paaiszkino:

„Matai musų „apszviestunams“ rupi, idant visi žmonės mislitu, kad tik jie vieni del visuomenės labo darbuojasi, todėl jie „dievuoczų“ o da labiau kunigų vardus užslepia, savuosius gi visur kiszta.

Žmonės skaitydami „Lietuvą“ arba „Vienybę“, tikės, kad „kuniginiai“ laikraszcziiai prieinami tik tiems, kurie gerai užmoka, tie gi vargszai, kurie tapo uždaryti Castle Garden, gali vien žinoti, kad apart „Lietuvos“ ir „Vienybės“ yra ir daugiau laikraszczių, bet jie jų negali skaityti, kadangi tų laikraszczių Izleistojai nežino, kas tai yra mielaszirdystė.“

— Acziu Tau, Mielas Drauge, atsakiau, už paaiszkinimą — bet tai būtų biauiri melagystė — tai tie musų „apszviestunai“ turėtų būti žmonės be gėdos, neprisilaikanti jokios teisybės.

— Jie apie teisybę ne „kėrina“, atsakė mano draugas, jiems rupi idant dievuoczius o ypacz kunigus visuomenės akyse kuolabiau pažeminti, todėl jie kiekvieną budą laiko už gerą.

Pripažinau draugui teisybę ir tuojaus pabriežiau sziuos žodžius, idant kartais ir kiti nespręstų teip klaidingai kaip kad asz pirmiau. J. A.

Susivlenyjimo L. R. K. reikaluose.

Dar kartą užkviecziu visus guodotinus virszininkus kuopų Susiv. L. R. K. Amerikoje, idant teiktųsi kuoveikiausiai prisųšti vardus ir adresus visų pilnų sąnarių prigulinczių prie Susiv. L. R. K. A.

Tas yra reikalinga del siuntimo organo.

Podrag meldžiu prisųšti adresus visų kuopų virszininkų ir sekretorių.

Siuskit ant tokio adreso:

J. K a s u l a i t i s

74 Carroll str.

Pittston, Pa.

8 dieną Birželio So. Bostone susitvėrė nauja draugystė po vardu „szv. Petro ir Povylo“, kuri nuo pirmos dienos prisiraszė prie Susivienyjiimo. Sąnarių prie naujos draugystės prisiraszė szeszi.

Trys sąnariai perėjo isz draugystės Vitauto, jau pirm jie prigulejo prie Susivienyjiimo, o nauji sąnariai sekantiejie:

Jonas Liutkiviaczia.

Pijuszas Brukeviaczia.

Petras Aleliunas.

Rapolas Morkiaviaczia.

Petras Kriszcziunas.

Juozas Putauckas.

Susiv. L. R. K. A. sekretorius

J. K a s u l a i t i s.

EDGARAS

— arba —

Nuo ateizmo prie pilnos Teisybės.

Parašė pagal L. Hammersteina Kun. Dr. M. Juodyšius.

(Tęsa.)

Aš atvirai išpažįstu, kad mano moksliskas persitikrinimas apie tikrumą ir dievišką įkvėpimą Rašto Šv. remiasi ant tų tradicijos darodmy, kuriuos jau pirmiau tau išguldžiau iš krikščioniškų senovybių, pagal Tieschendorfą, o kuriuos dar plačiau išguldyti galėčiau. Aš laikau tokį darodymą už kritišką, ir pritaikau jį lygiu budu prie pirmybės Popiežiaus, prie Mišijų ir kitų daiktų, teip kaip ir prie tikrumo Rašto Šv. Jei-gu įsiai p. Kaverau išrodo neuztenkančią, ir jeigu įsiai pirmas grindis moksliskos triobos atmeta, tai kokias kitas grindis padės įsiai kaip? paramą savo persitikrinimo. apie Raštą Šv? Nieks jam nepasileika, kaip tik pakabint jį ant oro!

Atkartuoju: Mes, katalikai, laikome Raštą Šv., kaip zo-dį Dievo, didžiausioj paguodėnėj; mes jį vartojame nuolatos. Tas vienok mums neperiškadija, idant ir padavimą vartotume kaipo šaltinį tikėjimo, ypač klausymuose apie tikrumą ir die-višką paejimą Rašto Šv.

2. Dabar cikin prie regulos tikėjimo, t. y. prie bažnytinio mokslo ūredo ir prie klausymo, kaip įsiai yra pritaikytas prie dvėjojo šaltinio tikėjimo, t. y. prie Rašto Šv. ir padavimo.

Mes katalikai matome, kad daugybė krikščionių — praš-čiokų, moterijų ir vaikų neįstengia gerai suprasti ir naudoti iš Rašto Šv. Jie negali jokių pereit archeologiskų studijų, iš ku-rių dasiznotų, kokios tikrai knygos priguli prie Rašto Šv.; jie negali išbandyti jokios kritikos teksto. Ir norint nebūtu jokios abejonės, kurios knygos priguli prie Rašto Šv. ir koksai yra tikras pirmutinis tekstas, tai vienok daugybė žmonių nesupranta nė hebraiskai, nė grieškiskai, idant tą tekstą skaityti galėtų; tačiau turėtų susivai atsidedi ant vertėjo, tikėdamą, kad jis teisingai Raštą Šv. išvertė į jų kalbą. Prieš išradimą spaudos buvo labai sunku gauti ekzemplierių Rašto Šv. Del-to mes, katalikai, labai gerai suprantame, kaip Raštas Šv. kalba, delko Kristus tikintimie visųpirmiausiai nurodo ant gy-vo mokslisko ūredo Bažnyčios šv., kalbėdamas mokytinimias savo: „Kas jus klausia, manęs klausio“. Taigi pirmiausiai apaštalamis ir jų įpėdinimias vyskupams pridera ištyrti Raštą Šv., kadą eina apie kokius tikėjimiskus klausymus. Tikintieje gali dručiai to prisilaikyti, ką jiem vyskupai, kaipų įtala Rašto Šv. paduoda. Kadagi tikintieje patys negali padaryti reikalingų tyrinėjimų, tadą negali pasiremti ant autoriteto bent kokio profesoriaus universiteto, arba knygų išduotojo, tiktai turi klausyti paties Kristaus įstatyto mokslisko ūredo.

Tokia tai mūsų katalikiška patiura ant mokslisko ūredo, ant regulos tikėjimo ir ant vieros išpažinimo, kurį sutaiso. Toksai yra mūsų supratimas apie pritaikymą mokslo ūredo prie šaltinio tikėjimo — prie Rašto Šv. ir padavimo.

Ar mes tuo mokslo ūredu, t. y. vyskupus ir Popiežių gal augščiau statom už Raštą Šv.? Lygiai tiek, kiek šdzia augščiau savę statom už tiesę duotoją, kadą jū tiesias išguldō ir pagal jas sprendžia. Mes tame pasielgime susivai teip, kaip pasielgė pirmutiniai krykščionys Antiochijos, kadą pakilo gincas apie pildymą zokono Maiziečiaus. Tadą pavieniem krikščionim ne į galvą neatėjo sesti prie knygų Maiziečiaus ir pradėti ant jų archeologiskas ir exegitiskas studijas, idant iš

jū ištyrti apie kilusį klausymą; bet nusiuntė ištikimus vyrus į Jeruzolimą pas Petrą ir kitus tenai susirinkusius apaštalus, idant jų paklausti, į ką turi tikėti ir ką užlaikyti. Priešingas pasielgimas neatbutinai patruktytu paskui savę tokią pasekmę, kad vienybė tikėjimo visiskai prapulty, kad kilty nesukaitytos sektos ir kad ant galo iš visos krikščionybės nieko tikro nepasilikty.

Teip didelę svarbą mes katalikai priskaitom mokslo ūre-dui vien delto, kad mes jį (nors didžiausiuose nusprendimuo-se) laikom už neklaidingą. Pas jus, protestonus, to nėra. Nes kaip jum koksai teologiskais fakultetas, arba bažnytinis virši-ninkas su savo nusprendimais gali tarnauti už regulą tikėjimo, kadą jus patys sakot, juog tos vyriausybybės, kaipo nuo Kris-taus nepacinančios, gali visados paklysti? Jus turit saukti ir tankiai šaukiate: „Biblija, nieks daugiau, kaip Biblija, ir tik-tai Biblija!“ Ir kadą Biblija kiekvienas kitaip supranta, tadą skirstotės į nesukaitytas sektas. Jau šv. Augustinas (354-430) rašo: „Herezijos ir visi klaidingi mokslai, kurie daug dušiu sugavę į prapulty nugaranzdino, tiktai tadą kilo, kadą tikras Raštas Šv. negerai tapo suprstas; o tie, kurie jį negerai suprato, drąsiai ir begėdiškai kitiem jį skelbė.“¹⁾

Teip ir šv. Hilarius (†368) sako: „Pamink, kad nėra nė vieno heretiko, kurisai melagingai netvirtintų, juog savo pik-tazodžiamus ant pamato Rašto Šv. stato“.²⁾ O Tertulijonas (†245) teip rašo: „Heretikai neprima nekurių pavienių kny-gų, arba prima ne cielas, prideda arba atima nuo jų, ką nori; o norint kurias cielas prima, tai išguldō jas pagal savo supra-timą, prašalydami teisybę. Kas jiem nepatinka, to nepripažys-ta, o prisilaiko to, ką patys išmislyja, arba abejotinai išguldō. Delto ginčai apie Raštą Šv. gimdo tiktai abejonę“.³⁾

Pagalios šv. Ireneueušas (†202) aiškina: „Bažnyčia tik-tai yra vartais į gyvenimą; o visi kiti — vagys ir plėšikai; del-to turime jų lenktis, o dručiai užlaikyti, ką Bažnyčia mokina, ir saugot padavimą tikėjimo. Tas tai yra tiesi linija tikėjimo del daugumo barbariskų tautų, kurios į Kristų tiki be popie-ros ir juodylo“.⁴⁾

Jeigu nori girdėti, kaip bepusiškas, sveikai protaujantis protestonas sprendžia apie augščiau minėtus klausymus, tai tau prieviesiu sekancius išreiškimus Lessingio:

„§ 1. Intalpa nuo išpažinimo senovės Tėvai vadino re-gula tikėjimo.“

§ 2. Regula tikėjimo neyra ištraukta iš Raštu Naujo Instatymo.

§ 3. Regula tikėjimo jau buvo, kadą dar ne viena knyga Naujo Instatymo neexistavojo.

§ 5. Su šita regula tikėjimo pasiganėdino netiktai pir-mutiniai krikščionys laikuose apaštaly, bet ir krikščionys se-kancijų keturių šimtmečių laike jų už užtenkančią del krikš-čionybės.

§ 6. Ta regula tikėjimo yra tai uola, ant kurios pastaty-ta Bažnyčia, o ne ant Rašto Šv.

§ 9. Svetiški, žmonės pirmutinės Bažnyčios, nedryso skaityti nė vieno straipsnio Naujo Instatymo be daleidimo ku-nigij, kurie jį saugojo.

§ 10. Svetiškiem žmonem paskaityta buvo už didelį prasikaltimą, jeigu kadą daugiau norėjo tikėti rašytam žodziui apaštaly, negu garsintam vyskupo.

§ 12. Kaikščioniška religija pirmutinuosie keturiuose šimtmečiuose niekad nebuvo darodyta iš Raštu Naujo Insta-tymo, tiktai, kas daugiausiai, prie progos išaikinta ir sudru-tinta.

1) Augustin. De vera religione, c. 28.

2) Hilarius. Ad Constant. II, 9.

3) Tertullian, Praescr. c. 17, 15.

4) Irenaeus, contr. haer. III, 4.

§ 13. Tvirtinamas, kad apaštalai ir evangelistai tame mieryje surašė knygas savo, idant iš jų būtų visiškai išvesta ir darodyta krikščioniška religija, neišlaiko kritikos.

Teip tad:

§ 4. Netikėti istorija gyvenimo Kristaus zinoma buvo pirma, negu evangelistai apie ją rašė, bet ir visa religija jau buvo pilnam savo bėgje prieš jį rašyma.

* 5. „Tėve mūsų“ pirmiaus buvo kalbėtas, negu pas Mateušą galima buvo jį skaiyti, nes Jėzus pats išmokino savo mokytojus, kaip turi melstis.

§ 6. Forma krikšto pirmiaus buvo vartota, negu Mateušo parašyta. Nes ją Kristus pats padavė savo apaštalams.

§ 9. Jeigu tadą Kristus šituos dalykus palaikė už vertus savo gyvo žodžio, tai kodėl ir ne visus kitus, kuriuos nuo Jo apaštalai turėjo išmokyti ir j kuriuos svietas turėjo tikėti? 1)

Tiek Lessingo. Aš, po teisybei, nepritariu tam visam, ką jis saka. Teip, pav., neteisingas yra jo išreiškimas, kaip galėtų rasti prieštaravimas tarpu rašto kokio apaštalo ir nutarimo bažnytnio mokslo urėdo; arba tas — kad pirmutiniuose keturiuose šimtmečiuose krikščioniška religija niekadoms nebuvo darodyta iš Naujo Instatymo. Tą vienok išskyrus, žodžiai jo yra suvisai teisingi ir svarbi kritika, sumušanti protestonų tikėjimišką principą.

Dabar pavelyk man, idant ant pabaigos įtalpą mano raštelio į sekančius punktus sutraukčiau:

1. Yra tai sauališkas ir tuščias darbas — norėti mokslą Kristaus semti iš vieno Rašto Sv., a ne iš padavimo.

2. Tame būtų nevat vidurinis prieštaravimas: nes kadą semiasi iš Rašto Sv., drauge pašalint semiasi ir iš padavimo, be kurio nežinotume, ar Raštas Sv. yra tikras, ir ar yra žodžiu Dievo.

3. Bet ir Raštas Sv. drauge su padavimu nesuteikia kiekvienam skyrium krikščioniui persitūkinimo apie mokslą Jėzaus Kristaus. Jam turi pributi į pagelbą moksliškas urėdas Bažnyčios, kurisai, po vadovystė Dvasios Šv. iš Biblijos ir padavimo semia sveiką mokslą ir jį, vardan Jėzaus Kristaus, del naudos pavieniū krikščioniū paduoda.

Tiktai tadą, kadą kas, netikait Rašta Šv. ir padavimą pripažįsta, bet nusizeminime pasiduoda įstatytam Kristaus mokslo urėdū ir tiki į viską, ką Kristus del tikėjimo paduoda — tiktai tadą stojasi tikinčiu sąnariu Jo šv. Bažnyčios; tiktai tadą išsipildo žodžiai, kuriuos tarė apaštalam savo: „Eidami tadą mokykite visas gimines..... mokydami anuos užlaikyti vis, ką tiktai įsakiau jums; o štai aš su jums esmi per visas dienas iki pabaigos svieto“. 2)

5. VISUOMENIŠKI BAŽNYČIOS SUSIRINKIMAI IR VIEROS IŠPAŽINIMAI.

(Iš Edgaro laiško.)

Man vis aiškiau matosi, kad protestonai paikiai daro, išrašydami ant savo veliaus žodžius „tiktai Biblija“. Jie patys tą jaučia; ir kokiu nors laimingu apvertimu dalyky, arba atsakančiais padavadyjimais galėtų vėl sugrąžinti prigulinciu mokslo urėdū garbę. Bet man rodos, kad tuomi jie ir savo buvį ant pavojaus išstatyti. Nes pripažinus padavimū svarbą darodyme tikrumo Rašto Sv., nėra jokio pamato atmetimū jos ir tadą, kadą padavimas kalba ant naudos ką katalikiško mokslo. Ir kadą-gi protestantizmas kilo iš privatiško pasipriešinimo senoviškam mokslo urėdū popieziū ir bažnytinių susirinkimų, tai negal daleisti, idant Augsburgo išpažinimas

uzimtų vietą regulos tikėjimo, arba koki bažnytniai viršinkai ir superintendantai — vietą katalikiškų vyskupų, kaip gyvo autoriteto moksliško urėdo. Iš privestų Lessingo žodžių mačiau, kad Bažnyčia jau nuo seniai pripažino didelę svarbą viros išpažinimam, kaip moksliško urėdo surėdytai regulai tikėjimo. Taigi norėčiau Jūs prašyti, idant man apie tai plačiau paaiškintumet, labiausiai — kaip ir kokiu budu Bažnyčia tą urėdą vartoja?

(2. Tėvo atsakymas.)

Bažnyčia teip vartoja savo urėdą pamoksluose ir išguldymuose, kaip kadą ant visuomeniškų susirinkimų, suauktų del sprendimo kilusių tikėjimiškų klausimų. Pasekmė tokio susirinkimo tankiai buna apgarsinimas viros išpažinimo, kuriame liekasi aiškiai sustatyti punktai pirmiaus visokiais žodžiais tasyti. Toksai viros išpažinimas padėjo ant atėitės pamatą Bažnyčios įstatam, kuriuos, visi katalikai su nusizeminimu pripažino ir j juos tikėjo. Teip atsirado apaštališkas viros išpažinimas (sudejimas apaštaly), su kuriuo nuo mažumės eis apsiapazines. Jisai teip skamba:

„Tikiu į Dievą Tėvą, visogalintį sutvertoj dangaus ir žemės; ir į Jėzų Kristusą Sunų Jo vienatinį, Viešpatį mūsų, kurisai prasidėjo iš Dvasios Šv., gimė iš Panos Marijos, numučytas po Pontsku Pilotu, nukryžiuotas, numitė ir palaidotas; nutengė į peklas, trečią dieną kelėsi iš numirusių, užtengė į dangų, sėdi po dešiniau Dievo Tėvo visogalinciu; iš ten ateis sudyt gyvus ir numirusius. Tikiu į Dvasią Šv., Šventą Bažnyčią visur esančią (katalikišką), šventųjų draugystę, griekų atleidimą, kuno iš numirusių prisikėlimą ir gyvenimą amžiną“.

Gal tu stebiesi, kad aš rašau „šventą visuresančią (katalikišką) Bažnyčią“, o ne „krikščionišką Bažnyčią“. Bet greičias žodis kotoiliken ir lotyniškas catholicam nesiduoda išversti ant „krikščionišką“, tiktai ant „katalikišką“ arba „visuresančią“. Jau jį teip vertė dar prieš atsiradim protestantizmo. Jum, protestonam, pasirodė tas žodis „katalikišką“ nesmagum; delto jys įbrukot „krikščionišką“ į vietą „katalikišką“, suprasdami po vardu krikščioniškos bažnyčios surinkimā visų sektų, turinčių pretensiją prie krikščionybės; jos jaus išrodė kaipo dalys bažnyčios. Mes, katalikai, priešingai, po vardu katalikiškos (visuresančios) Bažnyčios, apie kurią kalba viros išpažinimas, tą tikinčiųjų draugystę, kurios galva yra Popiezius. Religiškas-gi partijas, kurios nuo jo atsiskyrė, vadiname sektom. Surinktos bažnyčios iš priešingų sau sektų, drauge su katalikiška, mes nepažinstam. Butų tai tikras Babilonas iš prietasties visokių priešinų mokslų, sukrautų į vieną maišą.

Ale grįžkim prie išsiplėtojimo viros išpažinimo.

Poapaštališkuose laikuose platinosi krikščionybė vis labiau ir labiau, iki tolimiausiu šalių žemės. Visi vyskupai ne teip lengvai galėjo susirinkti į vieną vietą, kaip padarė apaštalai tuojuos po Kristaus į dangų žengimū. Nuolat atsinaujinanti persekiojimai statė tam dar didesnes kliutis; pakol an galo Konstantinas, didis cesiorius pats prie krikščionybės nepristojo ir visuomeniškam Bažnyčios susirinkimū ne prigelbejo. Tadą atsibuvo pirmas susirinkimas mieste Nicea metuose 325; buvo tai pirmas visuomeniškas Bažnyčios susirinkimas, neskaitant apaštališko. Užduote nicejiško susirinkimo buvo priešai Arjonus aiškiai išguldyti dievystė Kristaus, ne delto, kad ligišiol krikščionys nebutų tikėję į dievystė Kristaus, bet delto, kad Arius savo užpludinėjimais ant dogmato priverė Bažnyčią, idant aiškiai ir tvirtai jį sustatyti.

(Toliaus bus.)

1) Lessings Werke. Bd. 7 & 8. s. 4. 22.

2) Mat. 28, 19-20.

Zinios isz pasvieccio.

Maskolija.

Viens isz žymesnių prancuziškų apicierų, kuris nepersėnais pagrįžis isz Peterburgo, pranesza teip apie maskoliszką kariaunos mobilizaciją laike apgarsinimo karės su Vokietija: Del perkėlimo vieno korpuso maskoliszkos kariaunos į vokiszką rubezių, atsitolinuos ant 1000 viorstų, reikalaujas 14 dienų, o trys penktos dalys visos maskoliszkos armijos gali but sumobilizovotos kaip reikia bėgije 18 arba 20 dienų. Ministeriui karės labai gerai zinoma, kad gelžkeliai del greitesnio pervezimo kariaunos ne yra atsakancijai iszdirti, kaip tai galima patėmyti pas šiesiedus, ypatingai Vokietijoj. Bet idant tam viskam užgana padaryti, kad laike kokio nors triukszmo nesusimaižyti, ar nepasivėlinti, beveik daugiau kaip dvi trečios dalys visos maskoliszkos kariaunos — sustatyta prie pats sienų vokiszko rubeziaus. Ir teip pavirsutiniai Varszavos apskritije randasi penki ir puse korpusų kariaunos, imant sykiu raitelius, artileriją, 2 brigadas strielkų ir 2 korpusu kavalerijos. Toliaus buna sugatavoti 5 korpusai artimesniuose apskriciuose, kaip Vilniaus, Kijavo etc., kurie atremia nuo kampo vokiszko rubeziaus net į austrijokiszką. Ant szalinų flangų nuolat jaučija 3 korpusai apskr. Peterburge ir 2 — Odesos, pagaliau 6 korpusai Moskvoj ir Kazaniuj.

Su tokiu navatnumu ir gudrybe maskoliszka kariauna visada gali naudotis labai gerai laike apszaukimo karės, nes tokia daugybė, o beveik ant paczių rubezių sustatyta.

Toliaus tasai apicierus prideda, juog isz priezasties pulkaninko Grimmo, terp Maskolijos ir Vokietijos jokios permainos nematyti, bet kas link karės, tai neatbutinai, nors delei kitų priezasczių, o, turi buti, tik klausymas, ar kur tili sauletekieje užsibaigs europiszka, ar ant Maskolijos rubezių? Paskutinio klausimo nieks negal tuom laiku iszriszti.

Anglija.

Laike neiszpasakytų džiaugsmų visos Anglijos, kuri laukė garsingos dienos apvainikavimo savo karaliaus, vakare priesz pat paczia dieną vainikavimo

apliekė staiga zinia visą Angliją, juog karalius gulys ant smertinio patalo. Didis susijudinimas tarp visų gyventojų pasidarė, nes nieks negalejo tikėtis pamaszaus atsitikimo, kad jau viskas buvo prirengta ant paskirtos dienos. Dar valanda, kita, ketvirta ir karalius butų sėdėjęs ant sosto, apsiaubime savo dvasiszkujų, lordų, magnatų ir per-tatytojų visų vieszpatyszkių, bet dabar netikėtai apsirgo ir dingo visi mąstymai ir velyjimai nelaimingų Anglijos gyventojų.

Karalius smertinai serga, nes tik ką tapo atlikta operacija. Nors dar gyvas, bet galima laukti visokių permainų.

Gydotojai pranesza, kad karalius serga liga t. v. „perityphlitis“, panašią į ligą „appendicitis“, atsiradimas szaszų viduriuose ant žarnų. Tapo piliu perskrioti viduriai ir visi szaszai isznakinti.

„Drutesniems ir jauniems žmonems tokia operacija ne yra pavojinga, bet kad karalius Edvardas turi jau 61 metų ir sveikata sunaikinta isz iszdykumo, tai labai jam yra pavojinga.

Tokiu budu isz priezasties umos ligos vainikavimas nuo 26 dienos Birzelio likosi perkeltas ant neapribuoto laiko.

Visi svečiai užrubežiniai, karaliai ir kunigaikszciai, nuzsinaisi namolei isz Anglijos, nes jeigu iszlaikys operaciją, tai vainikavimas ankscziau negalės atsi-but kaip už trijų mėnesių, nes greicziau negalės pasveikti kaip reikiant.

Isz visur.

Pilipinai. Karė Amerikai su Pilipinciais iki sziam laikui kasztavo 170 milijonų dolierių.

Pekinas. Bokserai vis ko toliau, tai labiau parsekioja ir kankina krikszcionis, ypatingai provincijoj Su-Chwan.

Pretorija. Transvaalij ir Oranijoj vieszpatauja dideli pustimai sniego. Visi gelžkeliai užpustyti.

Viednius. Prancuzai toms dienoms susirėmė su negrais Aprikoje, apskritij Tchad. Isz abiejų pusių krito arti 1400 ypatų.

Drezdenas. Ant laidotuvių karaliaus Alberto, kurios atsibuvo 23 dieną Birzelio, pribuvo cesoriai: Vilhelmas Vokietijos ir Franciszkas Juozapas Austrijos, pagaliaus įpėdinis karalius Jurgis. A. a. karalius Albertas buvo kataliku.

Viednius. Nuo nekurio laiko kalnuose Karpatuose girdėtis požeminis oszimas arti augszciausio kalno Straža. Kelioms dienoms szaltiniai tekancio vandens buvo dingę, bet pagaliaus pasirodė su sziltu vandeniu. Gyventojai nerimsta.

Fort de France, 20 Birzelio. Kalnas Pelee iszmetinėjo lavą ant 100 metrų augsztyn. Lava krito ant Bass Pointe, užledama žemesnes vietas jų sodybų. 22 namai isznyko, bet apie žmones nieko negirdėti. Sziaurine dalis salos Martinikos apgyventa per žmones negali but, kadangi žemė, lava ir pele-nais apdengta ant kelių metrų.

Rimas. Gubernatorius Pilipinų, Taft, turi viltį, juog derybos su popiezių, kas link bažnytinių turtų ant Pilipinų, bus užganėdintos pagal jo misiją. 19 dieną Birzelio Taft atlanke amerikoniszką kolegiją, kame laike pietų kėle toastus už sveikatą popieziaus ir prezidento Roosevelto.

Viednius. Smertis Saksonijos karaliaus Alberto ant cesoriaus Franciszko Juozapo didį įspudį padarė. Jis todėl ir apsziskai pribuvo ant laidotuvių Alberto.

Manila. Iki 24 Birzelio Maniloje nuo koleros pasimirė 1,607 ypatos, o provincijose 6,298.

Pekin. Vice-karalius Szangajaus isziuntė vieną isz kiniszkių apicierų į Mandžuriją, idant slaptoms dasizintų apie skaitlių maskoliszkos kariūmenės Mandžurijoj. Pagal isztyrimą to apicieraus Mandžurijoj yra 116,000 maskolių; apart to, 8,000, kurie sergsta Siberijos gelžkelio, ir Rytinėj Siberijoj atsiranda apie 30,000 kariaunos.

Parizius, 23 Birzelio. I trukį, kuriame vaziauo cesorius Vilhelmas, prie Duesseldorf'o buvo szaudyta. Policija jieszko prasikaltėlių.

Rimas, Sveikata svz. Tėvo Leono XIII konogeriausia. Toms dienoms svz. Tėvas priėmė ant audijencijos vieną 100 metų senukę, Oną Maroni, kuri budama jauna mergaitė, dabartinį popiežių bovidavo ir nesziodavo.

Peterburgas. Pranesza, juog kaip kunigaikstis Konstantinas gavęs sumaisimą proto, užpuolė tuojaus ant paties caro ir ne menkai jį sukulė. Apicierai ir kiti urednikai vos spėjo iszgelbėti carą isz nagų Konstantino.

Londonas. Garsingiausi gyditojai sergsta sergantį karalių. Dabar Anglijos gyventojai atmena jį paties pranaszavimus po miriui motinos Viktorijos, kad savo vainikavimo nesulaukės. Teipgi pranaszavo prancuziskas „pranaszalas“ Cheiro, juog naujas Anglijos karalius mėnesį Gegužės ar Birželio turės didelę nelaimę.

Berlinas. Visoje Europoje gyventojai nuliudę isz szalto ir szlapio pavasario. Visi augalai laukuose ant savo kelmų nyksta. Tą patį pranesza ir isz Peterburgo.

Parizius. Artilerijos pulkauninkas Humbert iszrado prietaisą, kuri, prietaisyta arba prie szaudyklės, arba-gi prie kanulės, laike szovimo užlaiko dumis ir balsą. Tokiu budu bus negirdėti nė balso, kur szauņa, nė dumų.

Isz Amerikos.

Apsudytas ant pakorimo lietuvis.

Wilkes-Barre, Pa. Pereitą nedelią czia užsibaigė prova lietuvuinko Petro Linaucko isz Pittstono. Linauckas likosi kaltu ir tapo apsudytas ant pakorimo už užmuzsimą lietuvio Seniko. Balandzio mėnesij už tą pat kaltę likosi apsudytas teipgi ant pakorimo Viktoras Zaremba, teipgi lietuvis.

Atsitikimas buvo toks: 11 dieną Vasario, szmet, Senika isz Pittstono buvo rastas mainose negyvas. Pažvelgti užmuzsime Senikos buvo minėti Viktoras Zaremba ir Petras Linauckas, juos tuoj suareztavo. Linauckas metė kaltę ant Zarembos, o Zaremba ant Linaucko. Laike tyrinėjimų pasirodė, kad Senika turėjo apie 600 dol. pinigų ir juos su

savim nesziodavo. Linauckas apie tai zinojo. Apart to pasirodė, kad Linauckas buvo insimylėjęs į Seniko paczią ir zadėjo su ją pabėgti. Linauckas paėmė Zarembą už pagelbininką ir zadėjo jam duoti 300 dolerių. Senikos pati isz Pittstono iszbėgo ir sudas ją niekur negali surasti. Visas rodas, kur ir kaip užmuzsiti Seniką, Linauckas su Zaremba darė saliuuose, kaip tai patys prispažino.

Matot, mieli lietuvninkai, prie ko veda paleistuvystė, girtuoklystė ir iszdykumas! Prie kartuvių!

Kiek bledies atneszė stralkai.

Bledies kompanijom ir savinjakam angliakasyklų kietųjų anglių Pansylvanijoj iki sziam laikui nuo pradzius straiyklų isznesza 15 ir puse milijono dolerių. Patys straikieriai pražudė arti 8 milijonų dol., kiti darbininkai prie kasyklų 2 milijonu, prekejai ir biznieriai 8 ir puse milijono, užėjimas kasyklų gazu bei užtvėnimas vandeniui 2 mil. Viso iki 35 milijonų dolerių.

Patildystė vyro ir moterės.

Mieste Paterson'e, N. J. 20 Birželio, anksti isz ryto, nekoksai Juraį Krizian ir jo moterė pasikorė sykiu ant balkio savo stuboj. Priežastis tokiam dalykui, kaip žmonės spėja, vargus gyvenimas. Krizianas turėjo 35 metus, o jo moterė 30. Abudu nepersenei buvo atkeliaję isz Vengrijos. Krizianas, nemo-kėdams czianykszczio angliszko lietu-vio, negalėjo gauti jokio užsiėmimo ir, kaip pasakoja sąsiedai, visai vargingai gyveno.

Padirbė isz virvės dvi kilpas, virvę užkabino už balkio, kartu abu ismeigė savo galvas ir užsiismaugė.

Tvirtas stralkas.

Mieste Toronto, Kanadoje, jau nuo seno stralkavo konduktoriai ir motormanai streitkarų. Pereitoj nedelioj kompanija pasisamdžius keletą darbininkų susimislino paleist karus po miestą. Bet vos ant miesto likosi karai nužvelgti per straikuojanczius, scabsai tapo apmėtyti akmeniais, supuvusiaiis vaisiais, žaliais kiausziniais ir kas kuom tik jau galėjo. Kompanija matydama tokią blogą atsitikimą, pasisaukė ant pagelbos kariaunos. Gubernatorius atsiuntė 1500. Po tam viskam trečioj dienoj straikieriai iszkovojo ant savo naudos.

Dir bta yė parako iszlekė į orą.

Dirbtuvė parako firmos Cambria Powder Company, 19 mylių nuo Johnstowntown'o, 19 dienų szio mėnesio užsidedė ir akies mirksnyj visa iszlekė į orą. 4 ypatos likosi užmuzstos ir 4 sunkiai suzeistos.

Perkunas 4 ypatas užmuzsė.

Netoli nuo miesto Sherman, Tex., perkunas užmuzsė 4 ypatas, laike kasimo laukuose ropuczių. Kad tapo at rasti, visus keturius gulejio viena ant kitos ir kaulai sutruszkinti ant szmotelių. Visi buvo nuogi, kadangi aprėdalas ant jų buvo sudegęs.

Nuspirkto sau vyra už 17 tukstanczių.

Chicagoj viena žydelka Rosa Gughenheim užmokėjo 17 tukstanczių dolierių nekokiame Thomas G. Fischer, kad tik jį už vyrą sau gauti. Ta Rosa yra persikyrus su savo vyru, turinti 26 metus (geriau sakant 26 pavasarių), teip isimylėjo į Fisherį, kad pas sudzią Mecką sudėjo jam 17 tukstanczių, po kuriam sudzią juos abu suriszo iki miriui. Nupirktas vyrelis turi 38 metus.

Pavogtas vaikinias.

Brighton'e, Utah, valkiozai nusi tvėrė 17 metų vaikiną N. Andersoną, sunų turtingo prekejaus. Jie reikalauja 5,000 dolierių iszpirkimo; prieszingai-gi nuadudę, jeigu nepasiskubins su iszpirkimu.

Trukis nukrito į upę.

Sziaurinioj Karolinoj keliolika vagonų trukio įkrito į upę Broad, isz priežasties sluzimo tilto. Viena ypata likosi ant vietos užmuzsta, o apie 15 sunkiai suzeistų.

Pagelba!! Atmink!!

Tik del 200 ypatų!

Jeigu norite labai pigiai, gerai ir greitai nuvažiuoti į Europą, mes galim Jums parduoti szifkortę ant pasazerinio laivo, plaukenczio tik 10 dienų į Europą, kurs iszeina 8 dieną Liepos m. (July). Isz New-Yorko į Vieduių..... \$ 27.
 „ „ „ „ į Osvieciąm... \$ 31,50.
 „ „ „ „ į Budapeštą.... \$ 28.
 Tuojaus atsizsaukite į

Emil Kiss & Co.

258 Suffolk Str.

New-York.

Vietines Žinios.

Pereitą nedėlią šventų Apasztalų Petro ir Povilo Draugystė gražiai apvaikščiojo savo Patronų šventę. Pribuvo visi į Bažnyčią ir laike Sumos, kuri buvo atliakta ant jų intencijos, ėjo in Corpore prie szv. komunijos, duodami tokiu būdu ir kitoms draugystėms paveikslą, kaip turi elgtis katalikizskų draugysčių sąnariai. Szv. Apasztalų Petro ir Povilo Draugystė da yra nauja. Dieve duok, kad ji augtų ir bujotu Tikėjimui ir Tėvynei ant naudos.

Po num. 3 ant Manhattan gatvės 28 Birželio kriauczius B. Jacad czystidamas policisto uniformą vartojo kerosiną. Bonka su kerosinu parvirto, kerosinas išsiliėjęs ant įkaitinto pecziaus, užsidegė. Ugnis staiga persineszė ant kriaucziaus drabužių, kursai degdamas ir rėkdamas išlėgo ant gatvės ir per vieną policimoną išgelbėtas tapo. Apdeges likosi nugabentas į ligonbutį. Stuboje ugnis per ugnegesius tapo išgesinta, bet blėdies buvo padaryta ant 500 dol.

Ant So. Imos, Brooklyne, vaikas 4 metų Juoz. Kärtavicziaus per neatsargumą motinos nukrito nuo 3 gyvenimo per langą ant gatvės ir ant vietos užsimuszė.

Karvojaus laiszkai.

Trisdeszimt - treczias laiszkas.

Nėra nieko naujo ant svieto — sa-ko senas priezodis. Kas-kas, bet daugiausiai szių laikų socialistai giriasi, kad jie tai išrado praktiskžiausią išsriszimą draugijos klausimo. Tegul tiktai — szaukia jie — įvyksta mūsų norai, tai yra tegul tiktai visi neszantieji pilną dalyką ant žemės peraina į rankas vieszpatystės, o pamatysite, kad szita žemė, kurią dabar žmonės vadina aszarų pakalne, pavirs į rojų: nė aszarų, nė verksmo, nė vargo, nė nelaimių daugiau nebus....

Teip skelbia socialistai ir iszaugszto jau laiko savę už vienatinius geradėjęs netikt. i darbininkų, bet ir visos žmo- nijos.

Panaszius dalykus skelbė dar priesz asztuo nis szimtus metų Kynų reformatorius Van-ngan-sse; netiktai skelbė, bet dar savo užmanymus įvykdė.

Pirmutine ir vyriausia prideryste vieszpatystės — sakė jis*) — yra myletiš žmones tokiu būdu, kad jie turėtų užtikrintas tikrus gyvenimo smagumai, t. y. gerovę ir linksnumą. Atsiekimui to tikslo užtektų, kad kiekvienas valstietis persiimtų pamatais dorybės ir teisybės, bet kad negalima laukti, juog visi taikysis isz geros valios prie tų principų, užtatai vieszpatystė iszmintingais įstatymais privalo visus prie to priversti. Kad panaikinti isznaudojimą kits kito, reikia, kad valdzia suimtų į savo rankas visus kraszto turtus ir pati viena trauktų isz jų pelną su nauda visų žmonių. Valdzia turi užsiimti žemdirbyste, pirklyste ir pramone ir ginti darbininkus nuo lobininkų prispaudimo. Visoje vieszpatystėje turi būti specialiszkos inteligencijos, kurios skirtų prekes valgių ir kitų pirkinjų. Per nekūrj laiką duokles mokės tiktai turtingieji. Isz surinktų tokiu būdu pinigų reikia užlaikyti neturinczius prieglaudos senius, darbininkus neturinczius darbo ir apskritai visus tuos, ką paszalpos isztiesų reikalauja. Vieszpatystė, kaip savininkė žemės, paskirs ypatingą komisiją, kuri daljs žemės žemdirbiams, duos jiems seklą, reikalaudama, kad būtų grazinamas tiktai tas, kas jiems buvo paskolinta. Tokiu būdu visur vieszpatystė gerovė. Nebus daugiau prispaudėjų ir isznaudotojų darbininkiszkos luomos. Jeigu kokioje provincijoje atsiktų neuzderėjimas, tad ją gelbėtų kitos provincijos. Tokiu būdu bado daugiau nebutų. Pati vieszpatystė lobs bet galo ir surinktus turtus apvers ant naudos visuomenės. Zinoma, prie tokio surėdymo lobininkai greit isznyks ir visoje vieszpatystėje visi gyventojai bus lygus.

Teip mokino Van-ngan-sse ir savo iszkalba pertikrino ciesorių Szen-Tsung'ą, kurs padarė jį savo pirmutiniu ministru ir atidavė jam valdymą vieszpatystės.

Van-ngan-sse pasiskubino įvykdinti savo užmanymus. Reformos buvo isz pradžių priimtos su dideliu dziaugsmu. Bet dziaugsmas tėsėsi neilgai. Už kelių metų vieszpatystėje pasirodė vargas dar

*) Szitas žinias paduodu pagal veikalą kun, W. M. Dėbickio: „Pryszlosė Chin.“

didesnis, nekaip buvo pirmiau. Daugiausiai nesmagumų pridirbo žemdarbiai, kurių tai buvį vyriausiai naujos reformos turėjo už siekj pagerinti. Sodieczią dalį gautų nuo valdzios javų suvalgydavo, kitą dalį iszmaidydavo ant kitų daiktų, o tik treczią, ir tai dar mažiausią, sėdavo ant paskirtų sau laukų. Be to, nematydami isz savo darbo jokios sau ypatiszkos naudos, dirbo nerangiai, per ką ir laukai neiszduodavo daug vaisiaus. Žmonės pradėjo kėsti vargą; szia ir tų kilo maizztai. Bet Van-ngan-sse, palaikomas ciesoriaus, kurs, tiesą sakant, pabaigoje pats buvo pradėjęs abejoti apie pasekmingumą reformų, užlaikė įstatymus per penkiolika metų. Po mirties ciesoriaus, Van-ngan-sse tapo atstytats nuo vietos ir numirė visų užmirsztas. Naujas ministeris SSe-ma-Kuang sugrązino senoviszką tvarką, o vis dar skaitingus pasekėjus Van-ngan sse'o galutinai iszvarė isz Kynų 1129 m.

Teip taiti vienatinis gal istorijoje bandymas įvesti socialistų teorijas į praktiką — nenusisekė.

Dabartiniai socialistai skelbia panaszius užmanymus. Jeigu jie kada įvyks, tai galima spėti, kad pasidarys tas pat, kas buvo jau Kynuose.

Akyvas dalykas: socialistai, rodosi, nenori matyti, kad jeigu jų norai įvyktų, tad visi žmonės pavirstų ne į liuosą draugiją, bet į užlaikomą kietoje disciplinoje armiją. Isz vienos pusės būtų nesuskaitomos gaujos didesnių ir mažesnių valdininkų — oficierių, isz antros masos paklusnių jų paliepiamais darbininkų — prastų kareivių. **A 521**

Bet ar ta begalinė armija darbininkų-kareivių bus visados paklusni savo oficierams? Reikia atsiminti, kad paliepiamai visokių vairszininkų bus razzono ant žmonių kailio, o tas kailis yra jautrus....

Viskas socialistiszkoje draugijoje turės eiti kaip laikrodyje, bet kiekvieno laikrodzio masziuerija pagenda. Szitos žmones nereikia užmirsztų, lygiai kaip nereikia užmirsztų, kad taisyti ir taisyti pagedusios maszinos bet galo ir-gi negalima.

Karvoju s,

Nuo Redystes.

Tankiam gauname laiszkus: su pareikalavimu „Zvaigždės“ kaip Susivienijimo sąnariu — pranezdam visiems, juog laikraszti siusime vien ant pareikalavimo kuopos sekretoriaus, arba Centraliszko Komiteto Sąnario.

Nauja Knyga.

*Liudvikas Buechner, Speka ir medega....
Lietuviškai perguldė d-ras Jonas Sžliupas.
Chicago, 1902.*

(Pabaiga.)

Žinome, kad nervai išsazaukia judėjimus, bet kokių būdu iš už judėjimų darosi jausmas? Balso vilnys prieina prie ausies, pereina iš ten ant yvarių organų, bet ar tos vilnys turi skambėjimą, kokį dusioje atjauciname? Ne. Teip lygiai materializmas turėtų parodyti, kokių būdu, nekurios dalyse snegeny, vientik mechanizma veikė permaino į dvasišką? Žinome tiktai, kad judėjimai išsazaukia įspūdžius, bet išvadžioti iš už, kad įspūdžiai įsaina iš judėjimų, butų neiogiška. Yra dar vienas klausimas, kurio materializmas išriszti negali. Kadangi žmogus, kaip sako materialistai, yra išdribniu medegos permainų ir priguli nuo mažesnių arba didesnių vidurinių ir išvirzinių, bet vis materializškų sąlygų, užtat liuosos valios buti negali. „Žmogaus valia — sako Moleschot — yra butina pasekmė yvarių veikinių — tėvai, oras, valgis, drapanos ir kiti — kurie riszai į prigimties įstatymą, kaip planeta su keliu, kuriuo bėga, augmus su žeme, ant kurios auga.“ Buechneris neyra teip radikalizškas ir garsina pažvalgas, kurios nedaug bendro turi su materializmu. Žmogaus darbai priguli nuo „dvasizško individualizmo“. Kokių būdu jungiasi jis su medegos permaina — pasilieka neisriszamu dalyku. Vienok nežiurint ant to, Buechneris laiko irgi individualizmą „už produktą nekurių prigimtį kunizškų ir dvasizškų ypatybių, esanczių susisriszime su iszruginiu, mokslu, padėjimu, turtinumu ir tt.

Apie tikrus iszvedimus gali buti kalba tiktai labai suspaustuose rubeziose, „nes prigimtas žmogaus mechanizmas iki nekuriam laipsniui vieszpatauja ant jo.“ Taigi yra kazinkoks rubezius, kur nustoja veikmė mechanizsko butinumo. Teip tatau nėra spēkos be medegos, medega yra paklusni įstatymams gamtos, yra amžina ir nepabagiama — teip tvirtina materialistai, — bet tokiu būdu ji neprivalėtų turėti rubezijų nė laike nė erdveje ir butinumas (necessitas) turėtų vieszpatauti ant jos ne „iki nekuriam laipsniui“, bet visur ir visados.

Taigi materializmas formoje mok-

slo apie spēką ir medegą yra bepamatiniausia ir pavirszutiniausia sistema — jeigu tik gali buti kalba apie sistemą; yra tai susimaiszymas proto, kurį gali ma užtėmyti tuojau, ir filiozofijoje labai greitai savo gyvastį užbaigė. Gamtos moksluose užsilaiškė dvideszimti metų.“

Tokį sudą apie Buechnerio veikalą iszdavė vienas iš szios gadyinės mokslinczių. Tą veikalą d-ras Sžliupas pasavino lietuviszkai literaturai. Ar gerai padarė? Yra gerai ir negerai. Gerai, nes, jeigu geistume turėti savo kalboje rasztus Aristotelio, Kanto, Tamoszius Akvinieccio ir visų kitų žymesnių žmonių galvozių, delko butinai turėtume aplenkti Buechnerio knyga, ypac, kad ji savame laike buvo teip garsi? Bet d-ras Sžliupas negerai padarė, garsindamas tą veikalą kaip kazinkokią bibliją, kaip szaltinį visokios tiesos ir apszvietimo. Teisybę sakant yra tai senas rasztas, vienpusizškas, pilnas sofizmatų ir Europoje beveik jau užmirzstas, kaip ir materializmas, kurį aizskina. Per pastarus 50 metų (Speka ir medega* paraszta 1855 m.) mokslas nužengė toli į prieszakį ir įstengė persitikrinti, kad daugelis daiktų, kuriuos materialistai laikė už nepajudinamą tiesą, tiesa nėra. Pav. garsinama apkalbamame veikalė nuomonė, kad sziluma ir szviesa yra judėjimu molekulių ir atomų, o ne pasekmė to judėjimo,* jau seniai yra pamesta; teip yra ir su daugeliu kitų tvirtinimų.

Kalbą vertimo sunki, vietomis net apszviestiems žmonėms nesuprantama. Nieko priesz tai neturėtume, nes žinome, kad vertimai filiozofizškų knygų į mūsų dar neiszdirbtą kalbą yra sunkiausių darbu, bet vartojimas įtin „szliupizškų“ neologiizmų gali ir kantriausiam skaitytojui nusibosti. D-ras Sžliupas neyra stilistu ir jo netikusiai nukalti žodžiai skamba kartais kaip pasitycziojimai iš lietuviszkos kalbos (pav. „raszalius“ — tokiu vardu pavadinatas pats Buechneris!).

Baigdam recenziją, atkartojame dar sykį, kad „Speka ir medega“ yra populiarizškas (bet nepopuliarizškai iszverstas) iszguldymas senos filiozofizškos sistenos, kuri rodo — anot Leixner'io

*) Panasziai kalbant, visi žinome, kad kas sunkiai dirba, tas prakaituoja, bet juokinga būtų tvirtinti, kad prakaitas — tai sunkus darbas.

—, susimaiszymą proto“ materialistų. Kas tą knyga skaitys, tegul nemislija, kad atras joje vientik „iszmintį ir teisybę“: neiszminties ir neteisybės joje daug, — bet skaitydamas, tegul skaito teip, kaip skaitytų pav. žydų „Talmudą.“

Daug pinigų

biznieriai ir zseip žmonės gali užsiplenyti, iszmėtydami cirkuliorius ir pardaudami vaistus. Nereikia nuo darbo sutrukti. Atsiszaukit

134 East 24 st.

New Yorke.

Temikit Lietuviai

„Žvaigždės“ Spaustuvėje galima gauti naujai atspaudintų maldaknygių „Maldų Vainikėlis“. Prastesniuose, ir geresniuose apararuose, pradėdant nuo 25 centų.

Teipogi iszejo isz po spaudos naujos knygos:

Aventino neregė — labai puiki istorija isz pirmųjų amžių krikščionystės, su paveiksleis, preke 20 centų.

Pirmutinis balius — komedija viename akte (del teatro) labai puiki ir juokinga, preke 10 centų.

SERGANTIEMS

Garantuojama pilna iszgydyma.

Pasiekmingiausiai gydau visokius pasleptus ir pavirszintus ligas, kaip antai ligas szirdies, plimozės, inkstų, pilvo, galvos skaudėjimas, sligimo simitai, dvasizška musilima, lytiszka silpnybė, nevivimas, sustimimo, vėsi, lytiszka pas moteris, kraujavimas ir tt. nerua ligas, požilaga, pramatinio drolinimo paralyzių ir tt. Pradėsiu gendai, gydau gimimo ligas, vitsokias sustimimo etc. Nerisizkas ligas gydau su papulius peritaisiu elektriska peritaisiu.

Lytiszka dalis ligos iszgydau per kelias dienas, kraujo sudėjį jims, odos ligas, senam žilumai, sziluma moteris ir šurmo, nosy, akys ir ausyse, netikima vyrų ligoms, lytinis susilpėjimas ir tt. gydau kompozicijomis ir **sergantiuoju Pilna iszgydyma. Chrozniskos ligos yra mano specializacija.** Gydau drolinimo neruotus. Su odogaus iszragaminimas ligomis ir jo laagydymas — tai yra mano prilykytas.

DR. LANDES

Repiitolinis specialistas.

134 E. 24-ia ul., kampas Lexington av.,

NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakar. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Neapilinti anabizkai atsiliekyti, pili parasyti lauzka; butinai reikalavimas paciento ismitijimo.

Senos vitsokios kalbos. Turis praktika Lebanon Bellevue Post Graduanu University Hospital, Direktorius Medicinisko Instituto.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„ZVAIGZDE“ — The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

— AT —
223 Roebling str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIJEJUS, Manager

All Communications must be addressed.

„ZVAIGZDE“

P. O. Box 17, Station W, Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikraštis

„ZVAIGZDE“

Išleista kas CZETVERGAS.

Kastuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50.

Anteetas Baltiejus, Dažltertojas

Korespondencijas ir laiszkus su pinigais adresuokite:

„ZVAIGZDE“

Station W. P. O. Box 17, Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 480 WILLIAMSBURGH

Korespondencijos.

Pittsburg, Pa. 21 dieną Birželio ant So. Side atsiuvo svarbi šventė del mūsų brolių Lietuvių, kadangi tą dieną buvo paszventinimas naujai pastatytos lietuviszkos bažnycijos ir primicija jauno kunigo Jono Vosznero, kurio gimines gyvena pietų szalij m. Pittsburgo.

Nauja lietuviszka bažnyčia po vardu szv. Kazimieraus Karalaiczio, pastatyta romaniszkam stilij, kuri iszveizdi gana puikiais namais Dievo ant kampo gatvių Sarah ir 22tos. Bažnyčia, plecius, mokslainė ir klebonija kasztavo 125 tukst. dolierių. Tai didelė garbė Pittsburgo lietuviams, nes aiszkliai dabar visi mato, kaip jie darbtavosi ir aukavo ant įtaisymo tokios Bažnycijos. Garbė ir vietiniam klebonui kun. Sutekaičiui, kurs nepasigailėjo savo paskutinių pajiegu del darbtavimosi Vynicizij Vieszpaties, nes kaip visiems yra gerai žinoma, juog ta parapija visai jaunutė, skaito 9 metus nuo jos pradzijs įkurimo, o sziamė laikė jau teip gerai stovi. Matomai katalikai-lietuviai szito miesto labai gerai elgiasi ir sutinka su savo klebonu.

Brolis primicijanto kun. Jono V. Voszner, turintis krautuvę aprėdalų ant So. Side, ant szlovės savo brolio kun. Jono iszklelė didelę puotą del kelių szimtyų ypatų, užpraszydamas savo prie-

telius ir pažįstamus, kaip lietuvius teipo ir lenkus, pagaliaus rusinus ir slovokus. Nors diena atsitiko truputį szaltoka, bet graži pagada buvo.

Nuo pats ryto prie naujos bažnycijos pradėjo rinkintis žmonės isz visų krasztų miesto, pagaliaus draugystės uniformose ir civiliszkuose aprėdaluose.

Pats J. E. vyskupas Phelan isz priezasties menkos sveikatos pributi negalėjo ant paszventinimo asabiszkai, per tad paskyrė į savo vietą kunigą E. Bush, kurs su daugybe susirinkusių lietuviszkų, lenkiszkių ir svetimų kunigų konsekrauvo tą naują, gražų Dievo namą. Konsekracijos ceremonija pasibaigė 10 valandą, o paskui prasidėjo primicija kun. J. Vosznero.

Įėjimas į bažnyčią buvo su bi-lietiais.

Kun. J. Voszneriui prie miszių asistavojo: Kun. Gorzynskis isz McKeesport, kaipo Archiprezbiteris, kun. A. Tarkovskis kaipo dijakonas ir teologas Fr. Sarafinas kaipo subdijakonas.

Pomokslus sakė: angliszikai kun. Bush, o lietuviszkai kun. Czepanonis isz Homestead.

Tarpu kitų kunigų buvo ir palotas kun. Miszkieviczia isz artimos szv. Vaitiekiaus parapijos. Viso kunigų buvo penkiolika.

Laikė miszių szv. giedojo lotinisz-kai czianyksztis choras prie akompanijamencijos naujų vargonų ir su orkestra.

Ta dvejopa szventė ilgus metus bus atmintije tarpu mūsų brolių lietuvių, nes galima sudėti kaipo klebonui teip ir parapijai szirdingus velyjimuz už pastatimą tokios bažnycijos, kuri yra gražiausia visame mieste ir kad jau isz savės iszdavė vieną piemenį, paveiksle kun. Jono.

Mes visi katalikai - lietuviai, velydami isz szirdies naujam kunigui viso labo ir darbstumam Vynicizij Vieszpaties, kartu suszunkam su psalmistu: „Tu es sacerdos in aeternum!“ (esi kunigu ant amzių.) B.

Pottsville, Pa., Birželio 25, 1602 m. Garbi Redyste „Zvaigždės“! Meldzių patalpinti į savo garbingą laikrasztį sekanciją liudną žinią: 17 Birželio persiskyrė su sziuom svietu Ona Grabauckitė, pergyvenus vos 21 metų amziaus szioje pasaulėje. Amerikoj iszgyveno tik 6 mėnesius. Paliko didziausiam nuliudime savo brolius ir gimines. Laidotuves atsiuvo 20 dieną

Birzelio, su didžia iszklime; likosi palaidota ant Minnersvilles lietuviszkų kapinių. Prie laidojimo buvo kun. Dargis isz Shenandoah, Pa., kurs po miszių szv. pasakė graudų pamokslą. Žmonių Bažnicioje buvo prisirinkusių daugybė. Matomai a. a. Oną isz priezasties jos ramaus ir doro gyvenimo visi mylėjo. Teisogys ne mažas burelis lietuvių emė dalyvumą palydėjime ant kapinių, kame atidavė paskutinę tarnystę mūsų seselei. Dekavoju szirdingai visiems savo artimams už dalyvumą prie palaidojimo, prie to meldzių visų giminių ir pažįstanių už jos dusią isztarti: „Amžina jai atsilį dovanok, Vieszpatie!“

Mikas Grabauckas.

Isz Pennsylvanijos anglekasyklu.

Kaipo straikieriai, teipo ir kompanijos neužsilėdžia nė ant vieno žingsnio. Isz visų pusių girdėtis stoka anglių. Nekurios virszines dirbtuves turės susilaukyti su darbu ant nekotio laiko. Prezidentas Mitchellis nori neatbutinai jau apgarsint generaliszka straiką ir minksztose angleyse, per tad iszleido atsisaukimus prie visų draugyszių anglekasių del susivaziavimo ant konvencijos Indianapolisoly. Bus įnesztas klausimas, ar butų naudingas generaliszkas straikas, ar ne. Nes anglekasiai minksztuju anglių matam padėtų savo draugams greicziau iszkovoti, kurie jau 6 nedelios kaip nedirba. Visų anglekasių Suvienytose Valstijose atsiranda 450,000, isz kurių 350,000 priguli prie vyairių organizacijų. Nekuriose vietose darbininkų unija su kompanijoms susisizę kontraktais, kas labai ir viodja del apszaukimo generaliszko straiiko. Pasakoja, jaigu straikas pasilaikis dar ilgiau, tai valdzia turės įsimaiszyti, kadangi visaszalis turi daug tame kentėti.

Tuom tarpu paskutiniuose laikuose straikieriai užsilaiko labai graziai, kas yra geriausias budas ant iszkovojimo savo tiesų ir palengvinimu.

Mieste Wilkes-Barre 20 dieną Birzelio pasirodė atsisaukiamai straikuojančių anglekasių, atkreipti prie visų geros valios darbininkų. Tarp kitko teip skamba:

„Kiekvienas darbininkas, priimdamas szįdient kasyklose kokį nors darbą, kovoja prieszai savo brolius ir

palieka kapitalistų ginklu del spaudimo darbininkų, kurių vienatinis ginklas susilaikymas nuo darbo, kad davejai darbo per daug praded juos smaugti.

Todel mes, straikuojantieje darbininkai, dvasioje pakajaus ir broliszkos meiles meldziam visų geros valios darbininkų, idant neapsimtyt nē prie kokio darbo, prigulincio prie anglekskyklų, kuriose straiкас yra apszauktas."

Musu maldaknygiu kalba.

Guli priesz manę „Mažas Naujas Aukso Altorius“ — isztiesų „naujas“, nes devinto spaudinimo (apie 1894 m.): taikintasi jame sziek-tiek prie naujos rasybos ir kalba, ypacz pradzioje, yra kur kas grynesnē už kalbą senoviszku maldaknygių. Regimai pradžia taisē koks norints zinovas lietuviszkos kalbos ir, bodamas apie lietuviszkumą maldų, vietomis pertaisē jas net per daug lietuviszkai.*) Reikia užtai stebētis, delko toliau palikta isz didesnēs pusēs lenkiszka konstrukcija lietuviszkų sakinių, daugelis polonizmų neisz-mesta ir szej kalbiszkos klaidos nepataisytos, Imkime „Litaniją apie Paną Szvenciausią“. Ar-gi nebauriam skamba tokie zodziai: „Motina n e d a s i l y t ė t a, Motina n e p a t e p t a“ (daug gražiau skambėtų: „Motina n e l y t ė t a, Motina n e s u t e p t a“). Vienok tų bjaurumų isz dailios litanijos neisz-mesta. Palikta teip-pat daug polonizmų: „Pana garbēs gada (-verta), Pana paszlovinta (-pagarbinta), P. loskavoji (-malonioji), P. viernoji (-tik-roji), Zelkori (Veidrodi) teisybēs, Stalycia (Soste) iszmintybēs, Skrynia pakajaus (Sandore romybēs). Vienur stovi szauksmininkai, kaip reikia, kitur nežiniadel kokios priezasties vardininkai greta „Boksze Karaliaus Dovidov“ stovi „Priezastis (vietoje Priezastie) musų linksmybēs“, „Indas (vietoje I n d e) dvasiszkasis“, „Rožē (vietoje R o ž e) dvasiszkoji“, „Žvaigždē (vietoje Ž v a i g ž d e) auszos“, „Kara-lienē (vietoje K a r a l i e n e) aniuolų“ ir t. t.

*) Pav. „Sveika Marija, malonēs pil-na“ (delko nereikējo palikti senoviszko: my-listos pilna?); „kentejo prie Poncijaus Piloto“ (delko ne Pontiszko arba, dar geriau, Pontiszko Piloto?).

Daugiausiai barbarizmų ir nelietu-viszkų konstrukcijų yra „Stacijose“. Tankus vartojimas priedelio „del“ te, kur be jo apsieiti galima ir reikia, skamba negražiai ausyse tikro lietuivio (Pav. „erszkēcziāis karunavotas d ē l d i e s n i o paniekinimo...“ „padavē czystą skepetą d ē l apsziluoystymo“ ir tt.). Lietuviāi sako „gailētis ko“, ne „ant ko“; delto keistai skamba toks iszsi-tarimas: „Užsigēdink tavo nepasigai-lejimo a n t kentėjimų Iszganytojo“ („a n t“ reikia iszmesti). Lietuviszkai sakosi: „nedorių budelių paliko (-likosi) isz rubų iszvilktas“, o ne „n u o n e d o r ų budelių ir tt.“*) — užsimislyti „apie teip didžiūs sopulius“, ne „a n t teip didžių sopuliių“; — kentēti „del parvėrimo rankų ir kojų“, ne „isz parvėrimo rankų ir kojų“; — „ne-leisti“, ne „nedaleisti“; — „neiszskom-kancziōs“, ne „neiszskaktyōs kanc-zios“.... Žemaičiaivimus ir kitus provincionalizmus (kentantis, stiprio muzimo ir t.) apleidžiu.

Vietoms konstrukcija teip supai-niota, kad isztiesų sunku suprasti, delko ji teip supainiota. Pav. „Jezau, nuo Petro po tris kartus užsigintas“. Tą supainiojimą ir neaiszkumą matyti ypacz giesmēs — toje nepoetsizkiausioje po-ezijoje, kokia tik kada buvo paraszyta. Paveizdan:

„Atdaryk vartus Dangaus Karalystēs, Ir dēl žmogystēs.“

Arba:
„Plēszo Ji, drasko, stumdo be malonēs, Kojomis mynio, ltrai, žydai, žmonēs...“

Karunka yra pataisyta, bet vis dar tu daugeliu kalbiszkų klaidų. Geriausios yra giesmēs vysk. Baranausko („SveikaMarija, Dangaus lelija“ ir k.). Szej visos beveik giesmēs laukia pa-taisytojo sumaningo, kokiais gali buti pav. A. Jaksztas arba vyskupas Bar-nauskas. S.

*) Tas „nuo“ yra klaidingai vartojamas labai tankiai visoje maldaknygėje. Tą patį galima pasakyti apie „ant“.

Pajieszkojimas.

Az Zinkeviczienē pajieszkau mano seserēs Justinos Grumulaitienēs arba jos vyro Juozo, gyvenanczių rodos Chica-goje. — Jei kas jų adrišā žinotų, pra-szau buti teip malonu neatsisakyti pa-duoti jį man ant sekanczio adriso:

London, 24, Kossuth Blds.,
Boundary str., Shoreditch.

Juokai.

— Delko tamista atsisēdai prie par-tapijono, nemokēdams grajyti?

— Todel, nēs kolaik asz sēdēsiu, kits jau negrajys.

Moteriszkē yra lygi filozophui — kaip neturi jokio darbo — tai mislina.

Praneszimas.

Garbingiems prieteliams ir saviems, teiposgi ir visuomenei duodu žinoti, juog po Nr. 81 ant Grand str. Brooklyn'e, atidariāu naują ofisą mano bankinių ir pasazierinių reikalų.

Mano ofise po Nr. 40 Canal str., New Yorke, atisubunantieje reikalai teip umai prasaplino terpu visuomenēs Brooklyn'o, kad del jos gero neatbuti-nai turiu uždėti naują ofisą, kaip o fi-liją, Brooklyn'e.

Ant Grand st. No. 81, Brooklyn'e, bus vesti tie patis bankiniai reika-lai, kaip o ir ant Canal st. No. 40, New York'e.

Ir teip:
1) Szpikortēs į ir isz Europos, su geriausiu užganēdinimu visuomenēs.

2) Persiuntimai pinigų į Europą koteisgingiausiai iszpildomi, kad laike 12 arba 14 dienų Europoje yra gaunami, teip kad už keturių nedelių kiekvienas siuntikas gali apturėti žinią apie priė-mimą pinigų Europoje.

3) Tikietai gelezinkelių į kozną miestą Amerikos yra gaunami už pi-giausiają prekę.

4) Užrubežiniai pinigai pagal kurso visada yra iszmainomi, už pinigūs moku visada didžiausia prekę ir parduodu ma-žiausiamē kurse.

5) Pinigūs ant bankavų kniguczių priimu visada paskirtame laike, kada buna adaras ofisas.

Ofisas adaras buna: szziokioms dienoms nuo 9 ryte iki 9 va-kare, o nedēdieneis nuo 9 ryte iki 2 po pietų.

Delto užpraszaū garbingos visuomenēs, kaipu jau bęgyje 22 metu mano užsiēmimo su tais reikalais New Yorke buvau nuo visų remtas ir isztikimas, teip-pat ir dabar ateityje tikioms, kad manēs nepamirsit, o asz visada užtikrinu kiek-vienam malonei patarnauti.

Atsiduodantis į jusų szirdingas pa-žiuras, pasilieku

Su guodone
Max Kobre.

ISZ KELIONES PO AFRIKA.

Parasė Henryk Sienkiewicz

(Taša.)

— Teip belaukiant lankėms miestą, vaikštinejome po Mna-zimoją, vakarais šnekejoms su keliauninkais, gyvenančiais tame pačiame hotelyje, lankėms pas konsulį, pas nekuriuos pažįstamus vokiečius, msgrą de Courmout ir Baltus Brolius. Tevas Le Roy atėdavo teip-pat pas mus tankiai, į hotelį, ant rody, kur keliauti, arba su žiniomis iš Bagamoyos. Tarp kitų atėmė mums naujieną, kad apygardoje Bagamoyos pasirodė levas, kurs naktimis eina prie misijos ir prie miesto ir grobia iš tvartų ožkas ir asilus. Pasakėjo mums, kad vokiški oficieriai tykojo jį visą naktį ir prasėdėjo iki auštant orui prie tvartelio, kuriame tyčia buvo palikę asilą ir neuždarytas duris. Nematė nieko, negirdėjo nieko, bet ant rytojaus nerado asilo, arba geriau sakant rado apgraužtus jo kaulus, netoli nuo tvartelio. Kadan-gi levai pakraščiais yra gan reti, apie tą atsitikimą šnektėjo visas Zanzibaras. Paskui išgirdau, kad ant Bagamoyos razbainikas nesidavė nusišauti, bet užtai jį kascin kaip nupuodijo dar prieš mūsų atvažiavimą į Bagamoyo.

Kunigas Le Roy daug mums apakinėjo apie to miesto aplinkius, apie murinį gimines, gyvenančias pakraščiais, apie reikalus vokiškos kolonizacijos, teip-pat apie krašta florą ir fauną (augmenis ir žvėris). Apygardoje Bagamoyos kunigas Le Roy netadėjo mums gerų medžioklių, vienok tvirtino, kad paėjus kelias dienas į gilumą, galima atrasti visko, ko tik medžiotojas gali norėti. Aš, kad bučiau teip mitriū medžiotoju, kaip esu užsidėjęs, užtikrinu, juog šimtai hipotamiškų naš-lių būtų turėję užsilikti gelą, ant zenklo, kad gailisi savo hipopotamų; bet nors nieko tokio negalėjo atsitikti, pasakiau sau, juog prie amerikieškų ir europieškų nusėnikimui nenekns pridurti keliolikos afrikiškų, o kunigas Le Roy apakinėjo, juog į kelias adynas kelionės už Bagamoyos pamatysime upė-je Kingani ne vieną ir ne tužiną, bet pulkus hipopotamų. Pripažįstu, kad laikydamas tą žvėrį už retą, nenorėjau tam tikėti, vienok paskiau persitikrinau, kad toje šnekoje nebuvo nekiek melo. Kitioniškų žvėrių toje aplinkinėje, už upės Kingani, yra teip-pat daugybė. Ant nelaimės, tai lengva tę sumedžioti antilopa, girafa arba hipopotamą, tai lengviausia vienok drugi, apie ką prisiėms man paskiau rašyti plačiau.

Daug teip kalbedavomės su kunigu Le Roy apie mūsų ekspediciją. Minejau jau, kad iš pradžių buvau pasiryžęs eiti prie Kilima-Ndzaro. Skaitytojams, mažiau apsięzinusiems su geografija, paaiškinu, kad yra tai kalnas, gulintis krašte Massai, ant rubežinis vokiškų ir anglieškų valdybų, maž-daug apie mėnesį kelionės iš Bagamoyos. Giminė Massai, gyvenanti aplinkinėse Kilima-Ndzaro, yra labai kariška ir labai laukinė, o kad vokiečiai ir angliai valdo tuos kraštus tiktai nominališkai, dėlto keliauninkas, kurs į juos eina, gali atsidėti tiktai ant savęs ir ant savo karavanos. Taigi tokia kelionė yra rimta, kurią galima atlikti vienatiniai tuomet, kad krašte nešpotautų visiškai ramybė ir kad muriniai patys tarpu savęs, o Massai — su baltaisiais nuo pakraščio — gyvena sutikime. Štai likausi priverstas dėl yvairių priežasčių išsizdėti tos ekspedicijos. Kelionėje dar rūpejo man, ar pinigų, kuriuos su savim vežėms, užteks tokiam užmānymai. Pasirodė, kad užteks, bet užtai kitos kliūtys pradėjo dygti, kaip grybai po lietum. Pirmučiausiai reikėjo atsiminti, kad neturime patyrimo, reikalingo tokiai ekspedicijai, o mano pažinėjimas Afrikos bu-

vo grynai knyginiis. Buvant sveiku, galima buvo, tiesą kalbant, stoką patyrimo užvaduoti energiją, bet pasitaikė, kad pirmiau sirgau gan sunkiai Egipte ir neturėjau nė pusės pa-prastų spēkų. Ant galo atėjo ir pašalinė kliūtis ir tai neper-galina — tai yra karė. Tuojau po pribuvimo į Zanzibarą pa-tyrime, kad visas kraštas stovi ugnyje, nes Massai pasikelė prieš vokiečius. Wissmann, prie kurio galima buvo prisiplak-ti, jeigu, žinoma, būtų sutikęs, išėjo iš Bagamoyos su koloni-jališka kariūmene dar prieš mūsų atvažiavimą; niekas nežino-jo, kur randasi, ir buvo pradėta nerimti apie jo likimus. Trum-pai kalbant, galėjome rinktis vieną iš dviejų: arba sudaryti milžinišką karišką karavaną, apie ką nė svajoti negalėjome, arba eiti kur kitur.

Žinoma, pasiryzome eiti kur kitur ir nuo to laiko beveik kasdienėjome ant rody. Kadan-gi netik krašte Massai, bet ir tarp kolonijū, apgyventų arčiau krašto, vokiečių valdybose, davėsi jaustis bruzdėjimas, prisijėjo gerai pamislyti, kokiu ke-liu geriausiai eiti. Kunigas Le Roy patarinėjo mums eiti į aplinkines kalnų Kanga, į kraštą Nguru, gulintį ties šaltiniais upės Wami, arba pas žmones U-Kami, gyvenančius pakraš-čiais upelio Sungenengere, įpuolančio į Kingani.

Pirmame iš tų kraštų randasi misija Mhonda, antrame misija Mrogoro, o kelias dienas paėjus už Mrogoro, misija Tunungu. Ant galo davinėjo mums rinktis trečią vietą, gulin-čią tarp giminės U-Sagara, vadinamą Longa, kur teip-pat ga-lėjome atrasti pagelbą ir globą tų gyvenančių zokonikų.

Klimatas tų kalnuotų kraštų yra daug sveikesnis už kli-matą Zanzibaro ir žemai gulinties Bagamoyos. Apskritai, Afrika yra dideliu lėkštakalniu, susukuprinusiu vietomis cilėmis kalnų, o nuolaidžių prie kraštų. Delto temperatūra vidurinių kontinento yra daug žemesnė nuo pakraštinių. Jau kelias dienas paėjus į gilumą, atrandi vėsesnes naktis, duodančias atilsį, tuo tarpu, kad Zanzibare arba Bagamoyoje nakties karštis yra beveik teip-pat įkirus, kaip dienos.

Raminausi tik mislim, kad ilgesnis priverstinias gyveni-mas Zanzibare, kuriame, tiesa, marių vėjai valo orą, bus mums nekaipo prisirengimu arba, kalbant sporto kalba, treni-ngu prie ekspedicijos. Tuo tarpu patyrę žmonės užtikrino mane, kad klystu visiškai. Kaitros ir nemiga išsiulpią kraują ir silpnina organizmą. Adverniai, jei kas nori išnešti sveiką sprandą iš ilgesnės kelionės po kontinentą, tas privalo surengti su pagelba indusų arba, jei gali, su pagelba misijonierių, ka-ravaną ir eiti ant kontinento tuojau po pribuvimo. Tokiame atsitikime nė ilgos ir sunkios kelionės nė klimatas greitai jo nenulysys. Ant nelaimės, darosi visados adverniai. Kelaunin-kas, atvažiavęs į Afriką, pralėdžia mėnesius karštame ir ne-sveikame klimate pakraščiu ir pirm iškeliaivimo nešioja jau sa-vyje pradži drugio. Beveik visi keliauninkai apserga ta liga ir daugelis — ant džiaugsmo hijenų — palieka kaulus po ko-kiu boababo arba mimozą. Neziurint vienok ant to, nekartą atėdavo man į galvą, kad Afrika neyra teip nesveika, kaip žmonės mislija. Zanzibare ir Bagamoyoje mačiau žmones, gyvenančius už to keliolika metų, kurie vienok nesirgo drugiu. Gal jo priėztastim yra nepaprasti vargai ir budas kelionės.

Afrikoje niekas nekeliuoja kitaip, tik pėsčias. Perstaty-kime dabar žmogų, pripratusį važinėti vagonė, vežime arba ant laivo, pripratusį valgyti paskirtose valandose, miegoti minkštoje lovoje, lysti po pastogę lietuji užėjus, kurs staiga atsiranda laukiniuose kraštuose, atlieka kasdien ilgą kelią, miega šėtre beveik ant žemės, kartais neturėdamas nieku pri-sidengti, valgo, kas tik pasitaiko, geria vandenį spalvos kavos su pienu arba čekoliados, mirksta ant kiekvieno lietaus, kepa ant saulės. Kaip negauti drugio? Misliju, kad keliaujant to-kiose sąlygose net po Prancuziją, Vokietiją arba ir pas mus

tai yra po sveikiausiu kraštu, parsineštum namo subrinkusia nuo slogos nosi, bronchitą, o gal geroką drebulynę, kuria įuk ir pas mus žmonės serga.

Kitaip kalbant, klimatas daro sava, bet vargiai ir visiška atmaina sąlygų gyvenimo didesniais laipsnyje naikina keliauninkus. Laike karių klimatas pas mus nepersimaino, vienok kiek drugių, tifių ir dizenterijų atsiranda visose armijose, tiktai dėl nepaprastų vargų ir stokos stogo ant galvos.

Pagaliau apie klimatą Zanzibaro arba Bagamoyos nemisliju su nieku ginčytis.

Po dviejų savaitių gyvenimo įsikirejō jis man ir mano draugui. Naktis praleisdavome be miego, klausydamiesi giedojimo moskitų, riksmų gervės ir mušima į bugnus muringų. Nuo moskitų ginė, tiesa, moskitieros, bet nevisišškai, o kad prisididavo vakarais rašyti laiška arba perskaityti pora lapelių ki-snāhili — prancuziškios metodos. — tino mums rankos ir ausys. Tada tai, ant užklausoimo vieno iš mano pažįstamų medzotofjų: kã užmušilia Zanzibare, turējau atsakyti, nenorėdamas meluoti: daugybę uodų ir daugiau nieko. Su skruzdėlėmis ant langų ir saliamandromis ant lubų, gyvenomė ne arti, bet vis-gi šiokiame tokiame sutikime — bet su kaitra, ta šilutūne, sunkia ir dregna, apspirasti nebuvo galima. Neužilgo ji pradėjo mus varginti kitokiu budu. Oda ant kuno apsidengė mums taškaliai, gražios raudonos spalvos, kurie degino, kaip iduriamai įkaitintų audrų.

Pamatęs, arba geriau sakant pajutęs tą apsiereškima, persigandau, ir tai nebūtų rūpau, kurie tame krašte visados viešpatauja. Niekam nebūti miela parsivėsti mano oda, kaip driebzo, apart to jeigu katras iš mudviejų butų ištiesų apsirgęs, butų reikejē kelionē į kontinenta atidėti ant neapribuoto laiko arba visai jã pamesti. Tame netikrome nuėjau pas ponã Becherj, kurs, kaipu senas afrikietis, nuramino mane tuojau, sakakydamas, kad tai ne rūpau, bet la bourbanille, kuriu turj perkęsti visi europiečiai, kã tik atėjē į tuos klimatus. Ne kurie gauna teip-pat kitoniškus spaugus, atsirandančius daugiausiai ant rankų, o vadinamus vinutėmis, kurie, rodydamiesi gan nekaltai, vienok pridriba daug sopulij. Girdejau, kad gauna juos nuo valgymo mango, bet tas neyra tiesa. Jū priežastim yra pietinis musomas (karštas vejas), kurs pučia laike priėjimo mangų ir iš to kilo metimas kaltės ant nekalto, o gardaus vaisiaus.

Rūpau neyra pavojingi europiečiams. Užpuola ant jų retai, o jei paima, tai praėina gan lengvai ir nepalieka didelij ženklų; vienok platinasi labai tarp muringų, išpažįstančių islamã, kurie, nesusidėdami su misijomis, tuo pačiu negali buti skiepijami.

Buk kas nebuvę, po kiek laiko, nors nē vienas iš mudviejų neapsirgo sunkiai, jautėmės nuvargē ir nevisiškai sveiki. Delto su tuo didesne nekantrybe laukėme sugrįžimo to geležinio brolio Oskaro, kuriam negalėjo užskenki dvidešimti septyneri metai gyvenimo, kelionių ir darbo tuose klimatuose. Bijojausi teip-pat, kad teip vilkinant vasara pasibaigs ir ateis „masika“, tai yra lietingas laikas, kurs prasideda maz-daug tada, kad pas mus ateina pavasaris. Nerekalauju sakyti, kad tokiame laike kelionē yra sunki, o kraštã matyti galima daug prasčiau. Kad sutrumpinti sau dienas laukimo ir nors tiek tiek užsiimti prisirušimais prie ekspedicijos, pasiryzome persikelti į Bagamoyo. Jo klimatas yra dar nesveikesnis už zanzibarinį, bet vis kas naujas daktas, tai naujas!

Tuo tarpu 21 d. vasario atėjo iš Europos „Africa“, prigulinti angliškai „Peninsular and Orient Company“ ir atvezė mums laiškus ir laikraščius. Kuo yra laiškai iš namų tokiose -šlygose, supras tas tiktai, kurs juos gaudavo už marių, ant

kitu puskamuolio. Per keletã dienų vaikščiojau po Zanzibarã, nematydamas Zanzibaro, nē mislis ir širdis buvo kur kitur. Tuo pačiu pačiu prisijusta man tapo teip-pat keletã laikraščij su recenzijomis „Be dogmato“, kurios visokie recenzantai šoka Plozovskijui į akis arba kabinejami jam už kaklo teip prieteliškai, kaip šunes. Buvo teip-pat ir viena plati analiza. Toje išrodo kritikai, kad žiuri ant Plozovskio per mikroskopa, tuo tarpu žiuri per batvynio kota, o antra, kad lieja ant jo nedorijbių tikras ašaras, kad tuo tarpu iš akių jam teka tiktai „tiršta ambra ir saka“, kam, kaip tvirtina Hamletas, draugauja visados didelis atšipimas sumanomo greta teip-pat didelio blaudzų suliesėjimo. Galų gale, buvo per karšta ir per tvanku, kad tuos išvedžiojimus būtų galima skaityti nuo pradžios iki galui, o kad kunigas Ruby atėjo su užtvietimu pasivaikščioti į vidurj salos, sutikau ant to sū džiaugsmo.

Ant rytojaus išjome ant šešių iš ryto, per Mnazimoja, į grietas palmų, mangų, duonmedzių ir visokių kitokių medzių, kurių net pavadinoti nemoku. Misijos vaikai, linksni, kaip žvirbliai, nešė ant galvij valgius. Atsiminė man Aden ir anos mažos buselės, šokinėjantios apie keliauninkus. Bet anos buvo visai nuogos, šitos turėjo baltus dvinijčius marškinelius, perjuostos juosta, tokius, kokius nešioja mūsų vaikai po sodžius. Kad ne spalva odos, panašumas butų didesnis, nes per marškinij plyšius buvo matyti teip-pat išpustus pilvelius, apačioje basas kojas, šokinėjančias po akmenis ir po toles. Tiktai čia ir pilveliai ir kojukės juodavo, kaip ebanas, o galvos, vietoje šviesij plaukų, puolančių ant akių, buvo pridengtos lyg krimiškais smulkiais baroneliais. Ta maža armija maršero su dideliu noru ir greitumu.

Perėję Mnazimoja, atsiradome pavėsyje didelij mangų. Pašaliais kelio, iš tarpo tamsios žalumos, žiurėjo ant mūsų baltos sienos šambų, tai yra vilijų, prigulintij europiečiams arba turtingiems indams. Iš manginij sodų išjome į milžkelius palmų, panašijų į fontanas, lieknų, laibų, išsiskėtojusij viršunē į puikių puikiausius kutus. Maziau čia pavėsio, ne kaip tarp mangų; saulē prasidreskia lengviau pro milžinkius iškarpytus lapus, mesdama šviesias ir auksines plunksnas ant girtos dugno. Nekurias palmas nulenkė regimai pietinis musonas, lygiai galingas, kaip Zakopano viesiula. Tų kamėnai, palenkti ant visados apačioje prie žemės, kija staiga į augštį — beveik augščiau, kaip kamėnai medzių, visiškai sveikų. Iš po sparnotų lapų kybojo milžiniškos ir sunkios kekės riešutu. Yra tuose palmų miškuose, tuose kutuose ir vaisiū riniuose, atskiras, grynai egzotiškas papuošalas, kasžin koks turtingumas ir nepermainomas dosnumas pietinės prigimties, apie kurj joks kitas medis neduoda tikro supratimo, gal delto, kad visi yra panašesni į musiškias.

Rytas buvo ankstyvas; diena, kaip Zanzibare, vėsi ir gal delto mums rodėsi, kad yra pavasaris. Ore buvo toks linksnumas ir šmagumas, kokie esti pas mus giedrose geguzio dienose. Palmų kutuose skambėjo kukavimas vietinij gegučių, kurios kas valanda lekiojo prieš mus nuo medžio ant medžio. Matėme geltonus paukštelius, sukinejančius aplink savo lizdus, kybojančius iš po šakų lyg kieniai, ir visokius kitus paukščius su žibančiomis plunksnomis; jų balsai nē kiek neprimena čirškėjimo musiškių paukščij; yra jie panašesni į miauksejimą mūsų kačių, yra lyg šaukimai nepažįstamoje kalboje. Tas klegėsys, nors nelabai harmoniškas, vienok ausiai yra mielus, nes skamba jame džiaugsmas iš rytmečio, iš saulės, iš gyvasties ir liuosybės.

Už adynos laiko ėjome į muringj sodžius, pasilėpusius tankynėse palmų, mangų ir ljanų, kurios vietomis teip tankiai apvelka medžius, kad daro iš jų lyg audekliã.

(Toliaus bus.)

„Tevynės Sargas“ ir „Zinyczia“

Tuodu laikrasaziu yra gaunamu pas Rev. A. Kaupas, 114 Theodore Str., Soranton, Pa. „Tevynės Sargas“ kasuoja ant metu 1 doleri. „Zinyczius“ visi isėjusieje numeriai (1-5) gaunami už 60 centu.

Adresai Centralizsko komiteto Susivienyjimo Lietuvių R. - Kat. Amerikoje.

1. Prezidentas: Rev. S. Pautienius, 14 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.
2. Vice-prezidentas: A. Kalczinski, P. O. Box 412, Minersville, Pa.
3. Sekretorius: J. Kasulaitis, 74 Carroll str., Pittston, Pa.
4. Kasierius: Chas. Radzevicz, Sheandoah, Pa.
5. Kasos globėjai: 1) Rev. V. Kudyryka, Laurel str. 74, Hazleton, Pa. 2) J. Lauraitis, 94 N. Plum. Aley, Sheandoah, Pa.
6. Knygius: Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
7. Dvasizskas vadovas: Rev. J. J. Kaulakis, 1031 S. 5th str., Philadelphia, Pa.

ZVAIGZDES AGENTAI:

Box 338	I. Miluszauskas,	Forest City.
	Stanislovas Poteliunas,	Plymouth, Pa.
	Povyilas Gaiztauckas,	Mahanoy City, Pa.
24 7th Str.,		
	Juozas Kasulaitis,	Pittston, Pa.
74 Carrol str.,		
	M. Schermis,	Brooklyn, N. Y.
113 North 5th Str.,		
	Mikolas Miszkunas,	Newark, N. J.
22 Hartford str.		
	J. Macziulaitis,	Newark, N. J.
165 Ferry Str.,		
	J. Rabikauckas,	Brooklyn, N. Y.
97 So. 3rd str.		
	A. Kozlenskis,	Pittsburg Pa.
778 Shelly str.		
	J. Rikteraitis,	Waterbury, Con.
67 James str.		

Tautiečiai! Jaigu kuris nori grįžti atgalios į tėvynę o neturi pinigų, lai kreipesi prie mus. Mes kiekvieną nuvesim per 9 dienas į Bremą ar Hamburgą. Tris adynas tik darbo su mažu damokejimu. Raszyk tuojaus ant sekancio adreso:

Columbia Shipping Office
158 Suffolk, cor. Stanton St. New York.

Szelpkime Savuosius!

Antanas Grochowkis
vienatinė katalikiszka
Agentura Laivakorcziu
dėl Brooklyno ir Long Island.
298 Bedford avenue
keturi blokai nuo Grand str. Ferro Brooklyn, N. Y.

Laivakortes gerisusių kompanijų už žemą prekę, siunčia pinigūs in Europą per randą banką.
Visoki prisuntimai daseina greitai ir teisingai.
Agentura garsingų gyduolių Dr. Petro Gomozo ir Alejaus.

Stebetina proga!

Vaikams prie miszių suknieos isz geriausio kaszmiro su puikum pamuszalu už
\$3.50
Kamzoz 75c, \$1.00, \$1.75.
PLOSZCIAI \$16.00 ir daugiau.
Kunigiszkos suknieos \$12.00 ir augszciaus. Gera visa eile drapanų \$18.00 ir augszciaus. Paltoz extra \$20.00 augszciaus.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St. New York.

DARBININKU DRABUŽIU KAUTUVE

KOBRE,

87 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Skrybelės, Kepurės, ir Czeverykai
Vyriszki drabužiai didziausiame pasi rinkime.
KUPARAI ir VALIZOS.
Ypatingai daug Kelniu.
Nieks negal mažesne prekę už mus ant Grand st. padaryt.

T. Schwartzkopf,

12 S. Main Str. Pittston, Pa.

Užlaiko didziausia sklodą visokių gėrymų kaip tai: ARIELKU, VYNO ir visokių užrubežiniu LIKIERIU.

Parlavėjus das jį yra visiems žinomas Juozas Tepliuszis, kuris ko teisingiausia vi-siems lietuviams pitaratarnauja. O be to: ten galims gauti visokius gė, ymus pigiaus, nē kaip kur kitar.

S. JARMULOWSKI,

No. 54 Canal Str. New York.

Asz užlikau **BANKA,** kurioje galite sangiai pasidėti savo pinigūs, teiposgi iszmainau pinigus visu žemių. **AGENTURA** visu laiviniu kompaniju ir gelezinkelio tikietu. Szipkortes j ir isz Europos. Teipgi siunziu pinigus i visas dalis svieto ir iszduodu vekselius ant visu didziuju miestu Europos.

Bankas Earepoje,
Hamburge: S. Jarmulowski.
Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

Griausia giduole ant sudrntinimo ir atauginimo plauku.

The Best Hair Food Recommended by Doctors.

313 Bedford av.,
996 Broadway,
88 Flatbush Av.,
Offices:

Sulauko slinkimų plaukų trumpam laikia, vietoj szpuolių atauga nauji plaukai; prastalina visok neccizistą sistemą kaip tai: pleiskanas, dederrinos, niežus, papuczkus ir stabdo galvos skaudėjimą. Jeig užtėjotė savo plaukų slinkimą, umal atsiszaukytia o gausytia pagelbą ant sulaukymo trumpam laikia. Ant prapukusių galvų atauga plaukai, Jan sunkstancial žmoniu persitirkino. Ira daktaru, kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitirkino, kad užle plaukai ir pallingymis duoda visą "Publika".
[Temykite: kad szių gyduolių negalima gaut k tur, tik isz mūsų firmos slunziuon.]
Norint gaut visa rodą, aprasyk padėjimą savo plaukų; kokis priezastis yra. Roda ir visas informacijas gausitla dykal.
Adrsuokit visada szitelp:
J. M. Brundza,
Brooklyn - New York.

CHAS B. KLOSTER,
 Successor to
ANTON KLOSTER,
Altar Builder, Sculptor & Carver,
 DESIGNER AND BUILDER
 —OF ALL KINDS OF—
 Church Furniture in Wood, Marble, Stone, Metal etc.
 Also, Ornamental Carving for Churches and Buildings.
 No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.
 — PLANS ON APPLICATION. —

ANTON KLOSTER,
 ARCHITECT,
 Churches & Schoolhouses especially.
 No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.

Geriausia ir pigiausia vieta
 del pirkimo
Siuvamu maszinu
 pas
Jurgi Matulevicziu.

Naujos maszinos nuo \$ 15.00 augstytyn, teipogi kas nori apmainyti, apmainau ir pataisau visokio gatungo maszinas ir visokius deiktus, kas prie maszinos yra reikalinga, prilaukau.
 Teipogi izmokiname siuti, katrie pas mane perka maszina.
 256 Grand str. Brooklyn, N. Y.

BENZIGER BROTHERS
 36 38 Barclay st,
 NEW YORK, N. Y.

Isdirbam
 KARUNU,
 VELIAVU,
 ir yvaiciausiu
 ZENKLELIU
 Teipgi specializkai darome
 szilkininius ir
 aukainius ISZ-
 SIUVIMUS.

Ant pareikalavimo visados prisiunsiame prabas ir tavoru es, teipogi ic did elj ilustravota katalogu prisiunsiame u a. Paszyk ant adreso:

Benziger Brothers,
 36 & 38 BARCLAY STR., NEW YORK, N. Y.

Senas Daktaras Smith

Seniausias seniai zinomas specialistas.

Asz gvarantuoju iszgydima uznuodijimo krauju, skuro iszbering, spuogy, skauduliu, skaudanciaz gerklės, liezvio, burnos ir nosies, akamsingy uztinimy kirksziu ir kitu daliu. Ronotas kojas, skausmą nu garoje, skausmą galvos, gelimą kaulu, skaudėjimą krūtines, skaudėjimą viduriu, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą, himoridus, sausgėla, szirdies ligas, plaučių ligas, katarą, užsiszaldymą, dusulį, džiova, inkstų ir pulesle uzlegimus, strikturą ir akmenį pusleje.

Mano metoda yra visatnai zinoma, kuri smarkiausias nervy ligas, slabuomą isz prietasizis iszdykimu jaunystėje, neufmigimo kanciaz, pražudyta energija, melancholia, svalguli, drebėjima, iszgarsti, nevaisingumą, pastovinciaz isgydo.

Asz turiu viska, kas del gydymo reikalinga: liekarstas ir instrumentus ir per ilgiasiu tyrinejima daseikiau didzios praktikos. Nekurie daktarai garsinaisi specializistais didzio gabumo, ka tik galedami gydyt papraszcziausias ligas.

D ugelis žmonių ateina pas mane, idant juos gruntuamai iszbandyčiau ir savo pagrirtina metoda gydinciaz, kurie pirniaus gydesi pas daktarus, garsinanciuosius gabiaisi daktarais.

Saugoitės nuo tokių žmonių, agentų, draugysziu, už dyka duodanczių receptų, dirsių su elektrika ir apgavinygy patentu gyduoliu.

Kreip ites visi isz pirmo pas seną daktarą SMITH, jis yra seniausias ir geriausias, o užezedyt laiko, pinigų ir skausmų. Vyrai, mislydami vesti gerai darys atlankydami seną daktarą Smith. Gvarantuojta gruntuama, greitą ir pigų iszgydymą. Rodas duoda vadyka. Liekarstus 50c.

SMITH'S
 SENAS
Specijalista S

Neuzmirskit adriso: 136 E. 18th Str., New York, N. Y.

MAXKOBRE
 Lietuviszka Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str., New York.

Prieteliai! duodu jums žinią, kadmes parduodam Szifkortes ant vių greicziausiu laikų už pigiausia preke. Esu uzvirtintu agentu ant linių, North German Lloyd Bremen; Hamburg American Line Hamburg; Red Star Line Antverpo ir Nitherlands Line Roterdamo. Siuncziamė pinigus, kuriuos jusų prieteliai geuns į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszneketi lietuviszakai ir lenkiszakai. Atekitė ir peraludykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų gelezinkeliiu Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3t procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 doleriu ir virszaus, ale kad buva psdėti ne mažiau kaip 6 mėnerius. Pacierd ir iszinti gali kožną dieną nuo 2 rybo iki 2 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uzideta filija isziranda po
 Nr. 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukorizskus
darbus gerai, pigiai ir greitai;DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL
DRAUGYSČIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORIZSKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigraudys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

223 ROEBLING ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliuno**.
Jo sztoras visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriuos
pardavineja daug pigiau kaip kiti. Užezedyk pinigus ir so
drutjk savo sveikatą pirkdamas valgius pas**I. Krauczeliuna,**

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

Extra! Extra! Extra!

Duoðu žinoti visom lietuviams tautieciams,
juog nuo I Geguzio (Mojaus) bus atidaryta
mano nauja krautuve vyrizskų siutu po Nr.
144 Grand str., Brooklyn, N. Y.Aaz esiu jum jau gerai žinomas, nes ilgą laiką lai-
kiau krautuve vyrizskų drapanų ant 48 Grand str., bet
nuo I Mojaus issaikraustau ant 144 Grand str. ir per tai
lig tam laikui turiu ant pardavimo dangelį siutu už labai
pigią prekę. Kuris atsilankys nesigailės, nes apart pir-
kinio gans da gerą dovana.

Naujos krautuves adresas:

Ellis S. Lewis

144 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

FR. PUSTET & CO.

Atlikti visokius drukorizskus dar-
bus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai:
lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, len-
kiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.Dirba pas save ir pargabena isz uzmarės visokius baš-
nytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, lik-
torius, szventuju stovyklas ir t. t.Telppi parduoda Szkaplierius, Razanczius, Ignosellus
ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausius, o parduoda ko pigiausia.

52 Barclay str.

New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi dvieltis skolas, Ryme, Ratisbonoje, Cincinnati ir New York'e.

The Lowe Painless Den-
tal Parlors.**Geriausis Dentistai**, nes trunkia dantis be jokio
skaudėjimo.

Mes teipgi įdedame visą setą dantų sekanczia

Anasinis dantis 22 kar. \$5.00

Visas dantų setas \$5.00

Užpylimas auksu \$1.00

Izstraukimas 50c.

Visą savo darbą gvarantuojam ant 10 metų.

Maloniai priiman moteris. Ipač mandagiai pa-
tarnausime „Zvaigždės“ skaititojams.Mes izstrauksim dantį dovana, jei reikalusit ko
daugiaus.

Mes ofisus laikome ant:

726 Grand St. Cor. Graham Ave. Brooklyn.

123 E. 11 th St. Near Lexington Ave. N. Y.

10-12-14 stchester Ave. New York.

Sveikatos Namai ir Ligonbutis

del Moteriu. o ypatingai esant sunkiose dienose.

Mes apsipijam isgydyti kiekviena moterj visokiose ligose, ne darant operacijos. Mes uztikrinam kiekviena moterj, juog viska atliekame be mažiausio skaudėjimo su didžiausia storone su pagalba mokytu gydytoju lavinusiuju per 20 metų Europoje, profesoriu, moteriu gydytoju ir geriausiu dažuretoju.

Uztkrinam, juog kiekviena liga uzlaikysime slaptysteje. Jaigu kuriu ne galėtume isgydyti, bus sugrąžinti pinigai.

Atsakymus ant laiszkų duodame kuonuo greičiausiai. Ligonius esancius Chicagoj, arba nuo trukio stacijas, parsivejam karietose. Tik, žinoma, turite duoti apie savo pribuvimą žinoti pirmiau.

Examinuojame kiekviena uždyką ir stengėmės kiekvienam užganapadaryti.

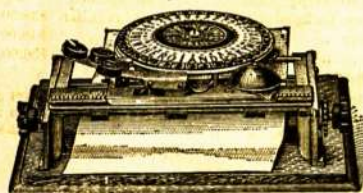
Norėdamas geriau viską darsižinoti, atsisatzak ant szio adreso:

Dr. PALMER, Sekretorius

3312 So. Malstead str.

Chicago, Illinois.

Drukojuamos ir rasmomos maszinos.

Rasmoma maszina (tipewriter) turi turėti kiekviena žmogų ar privatan ar kupczius, nes laiszkas paraazytas su rasmoma maszina graželiuzrodo ir kiekviena gali jį perskaityti. Mes turime rasmomu mašinu visiuju prekju kaip tai: už \$1.00 už \$1.50, už \$3.50, už \$5.00, už \$6.50; už \$10 r brangenyju.

Mes taipgi paroduom visokius tavorys, angliskas knygas ir utuzvitas, lenkiskas Biblijas ir Naujus Testamentus. Bibliju turime daugiu kalp szimtu kalbu. Jeigu kas nori gauti kataloga ar atsakyti ant gromatos turi jdesti už 2c. stempą

NOVELTY SUPPLY CO.,

P. O. Box 352, Louisv

Dykai 14 pulku dovana! Tokio pigumo dar niekdes negirdetai! Ateiki paimti, pažurejintis nieka kaszinaja.

Dabar mes paleidame turgan geriausiu laikrodiju. trika AMERIUKIŠKA; 14k. su dvigubais pakuotomis luktais, anuoke uzdukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, su trika AMERIUKIŠKA mašverliu, pilnu akmenu, B. R. svarantais atliekami visais viduriais, išduodama rasyjs GYVAVANZIA ANT 70 metu; pagal laisvada ir geruma koki laikrodeli visados gali lyginti prie \$40 metu; anko laikrodis. Visiems pulku laikrodeli myltojams mes duosime begyje 60 dienu pulkuis prezentas: 1 VERN MNU PUTK su didele uke ir glatavin cibu ku, ver tes \$1.50; 1 GRVY MARIU PUTK su didele uke ir glatavin cibu ku, ver tes \$1.50; 1 pulke auksto dicens LEONTOSELI su Cameo kabute \$1.50; 1 pulke auksto saurete, \$1.00; 1 pora pulku ANSKARIU, daimantais sodints \$1.00; 1 pulke SPILKA, visadatis brangakmeniais 40c.; 1 pora pakuotutu koloniku su pamuterio laisvada 40c.; 1 pora rankovemes gziklu su pamuterio apacce 20c.; 2 kalneriams gziklu su pamuterio apacca 50c. ir 1 pulke in kurtine sagute su dideliu aukstu 75c. Laisrpdeli ir 14 pora stinuzimas C.O.D. už \$4.98 apmokedam teipgi ir expreso kasztus; stinuti gali issegtaminoti ant expreso ir jei nepatik, sugraikitime mes atgal mus kasztais. Kur nesirda expreso ofisas, \$4.98 turt but pristintis drange n orderiu. Jeigu kas pristins pulkuis drange orderiu, kas dar extra dovana pulku leunki pelli; daktius mes pristunciname tada per pacia, uzregistre savo kasztais. Jeigu pirket ant syk 6 laikrodeliu, gausi viena laikrodeli su visoms dovanos dykai. Parasyk, ar nori vyriška laikrodeli ar moteriška. Jeigu moteriška, tad vietoje vyriško Dickens leucioje mes parsiunime moteriška 50 coliu ligu auksto Lorgneto leucioje. Rysykite sendie kos ispardavimas neiszlabilges. Adresnok: Atlas Jewelry Company, 46 Metropolitan Block, Chicago, Ill.

„KATALIKAS“

Lietuviskas Sanvaitinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.

Kasztuoa ant mėtu \$1.50.

Norinti uzsisazyti, turi adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
3222 Auburn Avs.,
Chicago, Ill.

Daktaras isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Chertovj.

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulyciu, OFISO VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 isz ryto
Nuo 2 iki 3 po pietu
Nuo 6 iki 8 vakare
Telephone 3997 Spring.

Tikrai gryna altoriuas Vyna

GAUSITE PAS

BARNSTON Tea Co
6 BRANCLAY STR.

New York'e.

Importuo a ie rusisz ka arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL, HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND Str., B'klyn. N. Y.

Svetainė parsamdoma del veseliju, baliu, koncertu ir t. t.
Gėrymai geriausi ir už pigiausia prekę.

AR ESI KORCZIAS??

Visi urtiniai ir sun us girde,mas dabar yra isgydomi su pagalba nauju mes isradiniu. Tik aretolais gimę negali but sugdyti UEM/ GALVJO VEIKIAI PRABZALINAMI. Aprasz e savo ligę. Isegcaminavimas e roda dykai, Gz patys namie isagydyti sveika mažale kasztais. 3924 S. Dr. Dalton Aural Institute, Chicago

Jurgi Hoffmano Aptieka

103 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

(Tik jo isleldžiama)

Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, pa daryta isz penkes deszintis dviejų visoių auguliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retaliszkai, svara už viena doleri, ir teipgi parduoda ketvirta dali svaro už 25 centus už paka, ir pardavineja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszinta svara už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senoviszka ir europiejiszka madą, aptiekoj raudasi, ka p. ta herb. žolių ir teip toliaus.

Kas tik reikalauja galite minėti guduoli, kalite siusti pingus per Money Order. o asz jum pristatu per expreso reikalingu daktus. Hoffmano Reumatizmo gyduloė \$2.00, tikras isgydinimas; Hoffmano plauczių gydulkropės del krauju, dvidešimtis viena gidulkropuė j dežute už 15 centų.

Hoffmano kosulio maizimas 25 centai.

CAECILIA HALL,

GEO. SCHMIDT, PROPRIETOR.

Užlaiko visokius gėrymus, kaip tai: VYNA, SZNAPSAS IR ALU. No. 101 & 103 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Teipgi yra pulki salti del miltinų, veseliju ir teip visoių susirinkimu. Calson Nev. Juozapo ir sv. Kristijoro draugystės latko calson savo susirinkimui.

Dirva! Dirva!

Išleina keturis sykius apt metų pavidale storos knygos.

Sąjmet išėjo arba išeis sekancijos knygos:

„Oszkabalų Dainos“, surinktos d-rų J. Basanaviciaus, 2 tomu
\$ 1.50. — „Izdų Sala“, labai užimanti apysaka, \$ 1.00. — „Lietuviz-
kos Pasakos“, surinktos d-rų J. Basanaviciaus, 2-as tomas \$ 1.50. —

Kas užsirasys „Dirvą“, tas visas tas keturis knygas gaus tikrai
uz 2 doleriu. — Pinigus siųsti reikia ant šitokio adreso:

Rev. A. Kaupas, 114 Theodore St. Scranton, Pa.

Sztoras, kuriame perkantis labiausiai ufganedintas buna.

Gorman's

ESTABLISHED 1857
229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Vasariniai tavorai:

Nereikalunkite įjieskoti kur pirkti vasarinių apdaru,
kad jus galite czia gauti ir už žemiausią prekę, pertad kad
mes laikome vyriausiu gatungu, tad turesit isz ko pa-
siskirti.

Nekurinos czionai paduodam:

Naujos plonos drobės gražiausiu surinkimo modeliu, po 4fc.
Satina, driztuotos plonos drobės, naujos ir labai madingos
ir puikaus gatungo..... 10c.

Paprastos džiutos plonos drobės visokių dažų, jau ne-
daug — szito išdribimo po..... 10c.

Moterizkosios namines blizzos, gražiai išsiuvinėtos už-
pakalyj ir priszakyje, melninos ir gražiai raudonos,
teipogi vyriaiai driztuotos, su placiomis rankovė-
mis, visokio didumo, po..... 79c.

Moterizkosios gražios spuogotos drobines blizzos, užpa-
lyj ir priszakij gražiai išsiuvinėtos, su kalnierium
ir naktaiza, po..... 98c.

Moterizkosios baltos drobines blizzos, išsiuvinėtos dai-
liai priszakij ir užpakalyj, su karunkaitėmis —
labai gražios, po..... 98c.

JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

JAMES J. MCGINTY

LAIOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVIZSKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidoja visokiū
ant kapinių.

PARBAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELJŲ IR
KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL

Greenmas ir kancelarija po No. 72 South 2-nd Str.
Sienas po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

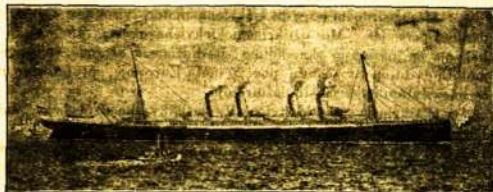
Telefonas 559 Williamsburgh.

BISCHOFFS BANKING-HOUSE

užleista 1848 meta

Name Staats-Zeltung, prie užvaldavimo ant Brooklyno tilto, New-Yorke

Sluozdame pinigus į visas dalis svieto pigel, saugel ir greitai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS
Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų del iszmajymo, kaip tai:
Maskolijos rublij, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIŲ:

Iz New Yorko į Bremą ant Expreso \$35.00, ant reguliariszko \$31.00
„ „ „ į Hamburgą ant Expreso \$33.00, ant regul. \$30.00
„ „ „ į Antverpą \$29.00, ir į Rotterdamą \$29.00
Iz Brems į New Yorką ant Expreso \$40.50, ant reguliar. \$38.50
„ Hamburgo „ „ „ \$42.00 „ „ \$40.00
„ Antverpo „ „ „ \$33.50, iz Rotterdamą \$36.00.

Dabar sluzdiam pinigus tiesiog į namas.

100 rublij už \$52.50	50 rublij už \$26.50.	40 rublij už \$21.25
30 „ „ \$16.00.	25 „ „ \$13.38	20 „ „ \$10.75
15 „ „ \$8.13	10 „ „ \$5.50	5 „ „ \$ 2.88

Delai artesnes žinjos raszyk į

Bischoffs Banking House,

2 Centre str. (Staats-Zeltung Building, New-York

Nedėlijoje Banka atvira nuo 10 iki 12 'ryt.

LIETU VISZKA APTEKA

IR
BROOKLYNO PACZTA,
(S. S. No. 23.)

Pileta visokiū aptiekoriszku tavoru. Tori visokiū Europisz-
ku ir Amerikiszku gyduoliu, kaip tai tisingiausią lietu-
viszką TRAJANKA ir teip visokiū žoliu, ezaknu — ko-
ku ant svieto randasi ir nuo visokiū ligu.

Aptiekoj visada galima szankti daktara uz dyka.

Atsiszaukentiems per gramata aprasantiems savo liga
duoda rodas ir prisiznca gyduoles per paczta arba ex-
pressa. Aptiekoj galima susikabēt lietuviszkai, lenkisz-
kai, rusiszkai, vokiszkai, angliszkai ir visokiom kalbom,
Receptus sudedam nuo visokiū daktaru Amerikiszku ir
Europiszku.

Money Orders ir registravotus gramatas galite siust iz
czionais.

R. M. & P. ULLRICH.

Pharmacists.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH